

Arbejdsgruppen for Børn & Kultur - mødeindkaldelse og dagsorden

TOVHOLDER: Helga Mark

Dato og tidspunkt: tirsdag den 9. november 2022, kl. 16:00-17:30

Sted: Skolen på Islands Brygge, Artillerivej 57, 2300 – Vi mødes ved Torveindgangen.

VED AFBUD: vj0t@kk.dk

Dagsorden

16:00-16:45 Møde med skoleledelse

Se bilag 10a for dagsorden.

16:45-17:30 Arbejdsgruppemøde

- 1. Orientering:** Opfølgning på Borgermøde om Ørestad Idrætspark.
Se bilag 10b.
- 2. Orientering:** Opfølgning på første temamøde om biblioteker med KFF
+ Næste temamøde med KFF ultimo januar. Datoer?
Se bilag 10c.
- 3. Beslutning:** Arbejdsgruppens projekter – BYDELSPLANEN

Hvem vil skrive om hvad til Bydelsplanen?

Arbejdsgruppen besluttede på et orienteringsmøde d. 20/10 at fokusere på flg. projekter:

Flere kulturelle samlingspunkter i bydelen

Der skal presses på for at etablere flere kulturelle samlingspunkter i Amager Vest. Arbejdet vil som udgangspunkt fokusere på bibliotekerne og andre lokaler som idrætshaller i bydelen – hvordan kan man udvide mulighederne for kulturelle tilbud for borgerne igennem disse lokaler?

Arbejdsgruppen vil indhente information og være opsøgende i samtaler med bibliotekerne og KFF samt hente statistikker omkring nuværende kulturtilbud i bydelen sammenlignet med resten af København.

Flere samlingspunkter for de unge

Arbejdsgruppen vil arbejde for flere fællesaktiviteter for de unge, herunder idræt. Det er arbejdsgruppens opfattelse, at der mangler flere tilbud til de unge i form af samlende aktiviteter, der henvender sig til unge, herunder idræt.

Arbejdsgruppen vil indhente data omkring nuværende aktivitetstilbud (fx ungdomsklubber) og idrætstilbud for unge samt udnyttelsesgraden af disse. Arbejdsgruppen vil også gå i dialog med skolerne, herunder skoleledelser og -bestyrelser for at få et indblik i, hvad de unge efterspørger. Arbejdsgruppen overvejer også metoder til at gå dialog med de unge.

- 4. Orientering:** Henvendelse fra Line Barfod vedr. inddragelse af Ungerådet
Se bilag 10d.
- 5. Orientering:** Budget 2023 vedtægter på BUFs område samt BUU-strategi 2022-2025
Se bilag 10e og 10f.
- 6. Orientering:** Ungerepræsentanternes anbefalinger til kommuneplanstrategi 2023/2024
Se bilag 10g.

7. Dagsordener/referater fra:

- a. Sidste lokaludvalgsmøde
- b. Kultur- og fritidsudvalgets møde
- c. Børne- og ungdomsudvalgets møde

Er der noget, arbejdsgruppen og AVLU skal være opmærksom på? Links til dagsorden/referat sendes i mail.

8. Næste møde

9. Eventuelt

10. Bilag

- 10a - Dagsorden møde med skoleledelse
- 10b - Borgermøde Ørestad Idrætspark opfølgning
- 10c - Referat af temamøde med KFF om biblioteker
- 10d - Henvendelse fra Line Barfod vedr. inddragelse af Ungerådet
- 10e - Budget 2023 vedtægter på BUFs område
- 10f - BUU-strategi 2022-2025
- 10g - Ungerepræsentanternes anbefalinger til kommuneplanstrategi 2023/2024

Arbejdsgruppens møder i 2023 er som udgangspunkt følgende tirsdage kl. 17:00-18:30:

10. januar, 7. februar, 7. marts, 11. april, 2. maj, 6. juni, 8. august, 5. september, 3. oktober, 7. november, 5. december

**Arbejdsgruppen for
Børn & Kultur
- møde med Skolen på Islands Brygge
Kl. 16.00-17.30**

1. Kort oplæg om skolen fra skoleledelsen

Spørgsmål:

2. Hvordan oplever skolen samarbejdet med områdets kulturinstitutioner fx Islands Brygge Bibliotek, og hvad kan evt. være med til at skabe en aktiv bydel?
3. Amager Vest Lokaludvalg består af lokalpolitikere og frivillige
- Hvordan kan Amager Vest Lokaludvalg bruges i et samarbejde med skolen politisk?
4. Hvordan kan vi samarbejde om at inddrage børn og unge i flere kulturelle tilbud?
5. Hvordan fungerer det, at skolen er delt i to?
6. Er der et samarbejde mellem skolen og fritidscentret fx omkring dyrene, og i så fald hvordan?
7. Hvordan arbejder I med idræt/bevægelse i byrummet og naturen?
8. Hvilke initiativer er skolen i gang med for at skabe trivsel for børnene i skolen?
9. Hvordan arbejder I med inklusion af handicappede børn?

10B

Bord 1:

Tema A: KLUBHUS – Det samhörige klubhus

- Hvordan skaber man et klubhus, der inviterer til fællesskab på tværs af aktiviteter?

Tema B: KLUBHUS – Omklædning

- Hvad er vigtigt i indretningen af klubhusets omklædning?

- Klubhus i flere etager med elevator til alle etager
- Tilskuerpladser på taget/tagterrasser
- Tilgængelighed for alle borgere
- Omklædning specielt til piger
- Omklædning til drenge alene
- Køkken med professionelt personale
- Et dommeromklædningsrum til mænd og kvinder, der er stort nok
- Aktivitetstag på klubhus
- Særlig indgang til omklædning direkte fra udendørsareal
- Aftørringsmulighed for sko
- Bordfodbold
- Playstation til børnene
- Fitnessrum i kælder
- Hyggehjørne hvor børnene kan spille spil og hænge ud
- Pokalskab

Bord 2:

Tema A: OUTDOOR/STREET – De Små 0-6 år

Tema B: OUTDOOR/STREET – Skolebørn 7-15 år

- Atletikbane rundt om 11-mandsbanen
- Streethockey-bane fra parkeringsplads-projektet (der etableres en klub under Copenhagen Falcons)
- Der skal tages højde for støjende aktiviteter og deres placering
- Rulleskøjtebane
- Løbehjulsbane
- Socialt afslapningsområde
- Forhindringsbane for 0-6 år lidt ligesom i naturcenteret
- Atletikfaciliteter 6+ år; længdespring, mini løbebane, indendørshal til løbetræning
- Styrkefaciliteter for 13-15 år
- Løbebaner til intervaltræning
- En stor trætrold til området
- Legeplads 0-6 år
- BMX-bane med fokus på de små og mellemstore 3-15 år
- Højdespring 6+ år
- Klatrevæg
- Lege- og forhindringsbane for 0-6 år
- Basketballbane for 7-15 år: "Trækker de unge væk fra gaden og er nem at gå til for alle niveauer."
- Basketballbaner i forskellige højder på separate baner
- Parkour-faciliteter i kombination med motorik. Fokus på børnevenlige ting uden at det bliver en legeplads

Bord 3:

Tema A: OUTDOOR/STREET – De unge voksne 15-18 år

Tema B: OUTDOOR/STREET – Voksne 18+ år

- Få inspiration til basket fra det nye fede område i Tårnby
- Basketballbaner i kvalitetsmaterialer + udstyr. Gerne med sparring fra ØIF Basket og Børnebasket København Ørestad.
- Half court basket baner både til voksne og unge
- Stort ønske om fuld basketballbane. ”Vi er et stærkt hold af 20-30 voksne, der mangler et godt udendørsområde at spille på.”
- ”Basketball er samlende for mange af de internationale beboere i området både sportsligt og socialt.”
- Styrketræningsanlæg i stil med det, der ligger ved Grøndals Multicenter
- Streethockeybane, der flyttes fra P-street, når den midlertidige løsning afsluttes
- Crossfit-område med udstyr i klubhus
- Familieområde: Begrønning, legepladser og hyggeområder
- Parkour-faciliteter: gerne overdækket/halvtag. Ikke fra legepladsfirma. Kontakt med miljøet. Evt. i kombi med skate, styrketræning, siddemøbler
- Atletikbane evt. rundt om fodboldbane
- Spydkast-arealer
- Indendørshal til løbetræning
- Kuglekast

Bord 4:

Tema A: OUTDOOR/STREET – Køn

- Generelle aktiviteter med udgangspunkt i køn

- Følg op på forskning
- Belysning til at skabe tryghed i de mørke timer
- Opholdsplads for piger eksempelvis som de røde bænkgynger på Den røde plads
- Størrelser der passer både til drenge og piger
- Både muligheder for booking og drop-in
- Parkour
- Dans
- Yoga
- Fuld basketballbane i høj kvalitet
- Half court basket til børn
- Fitness-redskaber
- ”Vi ønsker et alternativ til Fælledparken på Østerbro, som mobiliserer mange grupper, både atletik, dans, yoga og generelt udendørstræning

10C

Spg. 1 - Hvordan vil I beskrive, at I opfylder jeres kerneopgaver, når den fysiske betjening er skåret ned?

Baggrunden for det er, at man ikke skal stå bag en skranke og vente på en borger mere end 3 timer end dagen, men at man aktivt går ud og inviterer borgere ind.

Der er lavet undersøgelser, der viser, at der ikke er så mange faglige spørgsmål fra borgerne mere. Derfor bruges fagligheden til at invitere borgere ind i stedet for til eksempelvis læseklubber for både børn og voksne.

Hvordan får I fat i folk? – Det er en videnskab, vi arbejder med. Vi afprøver forskellige ting. Vi har prøvet at spørge ud, om man har brug for hjælp til eReolen, hvor vi er til rådighed nogle timer uden for den betjente tid også. Der er flere ting, der skal arbejdes med, som vi stadig prøver af. Vi har en del læseklubber, folk kommer ind til. Vi prøver at finde nye måder, hvordan vi kan komme udover vores betjente tid. Det handler om at tænke kreativt.

I kunne reklamere med en opslagstavle? – Det har vi gjort tidligere.

Hvad med annoncer i lokalaviser? – Det gør vi. Vi sætter også annoncer i sammen med kulturhusets. Det kommer også på hjemmesider og Facebook. Vi hænger plakater op rundt omkring.

Spg. 2 - Hvordan synes I, at I lever op til at opfylde det, der beskrives i Biblioteksplanen 2019-2023 vedrørende det fysiske bibliotek? Hvordan går det fx med at indføre lavere reoler?

Der er kommet lavere reoler på Islands Brygge. Den nederste hylde er blevet rykket op. Sådan bliver det også på Solvang. Også på Ørestad i 2023. Så bliver der skåret ned på bøgerne, der står fremme. De kommer inde centralt fra, hvor det bestemmes, hvad der skal skæres ned, og hvordan det skal se ud som slutresultat.

Bliver borgerne hørt? – Nej. Vi på bibliotekerne kan have en samtale med dem.

Spg. 3 - Hvornår kommer der både faglitteratur og skønlitteratur tilbage til voksne på Ørestad bibliotek?

Uddybelse: Jeg savner udvalget, der var engang.

- Det bliver præsenteret på en anden måde nu, end at det skal stilles op på rækker. Det er en politisk beslutning.

Er der en direktion, der har lavet en bestilling til politikerne? Kan jeres direktion forsvare pædagogikken i det?

- Man har lavet en undersøgelse af, hvilke grupper folk alligevel reserverer. Det er eksempelvis studieboøger. Der er ikke mange studerende, der går derned, da de bestiller det hjemmefra. Den type bøger har man besluttet sig for at slanke lokalt og sende det på centrallager. Når man laver de store udstillinger rundt omkring, så låner det voldsomt mere ud. Man gjorde det med børnebøger, og de låner virkelig meget ud. Prisen for flotte udstillinger og plads til flere arrangementer er lig med mindre plads til "kam-opstillinger" (den gammeldags måde). Det hele er baseret på statistik.

Bliver det revideret løbende? -De udstillinger, der er nu, skal køre i 2 år, og herefter vil man vurdere, om genrerne har ramt.

Spg. 4 - Hvornår får Amager Vest et profilbibliotek?

Sundby var meldt ind til politikerne på musikområdet. Den ligger stadig og ulmer, men den har været død et stykke tid. De gik med Rentemestervej dengang, da den har en arkitekturprofil. Det er det, politikerne har besluttet. Der er derfor ikke noget nu på Amager. Vi har i Kultur S besluttet, at Sundby er vores profilbibliotek omkring musikken.

De nye betjeningsformer, I henviser til i Biblioteksplanen 2019-2023, er det de såkaldte "vægrobotter". I skriver i beskrivelsen af det digitale bibliotek: "Det er i forlængelse heraf vigtigt, at de fysiske biblioteker fortsat huser tilbud som IT-caféerne, hvor borgere blandt andet kan få hjælp til bibliotekets digitale tilbud. Relevant indhold sikres ved at arbejde med personalisering, som brugerne kan tilvælge for at opnå et mere målrettet bibliotekstilbud. På den måde vil brugerne i stigende grad blive mødt af forslag til litteratur og aktiviteter, der afspejler deres præferencer."

Spg. 5 - Har man indtænkt, at ældre og handicappede har mere brug for assistance fra en levende bibliotekar end fra den telefoniske "hotline bibliotekar", man kan forsøge at kontakte, men som ikke kan være behjælpelig på det tekniske område som at skulle ned på gulvet og tænde

for pc'erne?

Der er ikke så meget at sige til det. De snakker om at kigge på nye systemer. Vi dykker ned i det og vender tilbage. Men de ved det godt centralt, at det ikke duer så godt med dem. Den "online" åbningstid er dog åben hele tiden, og det er i den forbindelse, man har tænkt dem ud fra.

Spg. 6 - Hvor er IT-caféerne på bibliotekerne i Amager Vest?

Foregår på Islands Brygge Bibliotek, når det åbner.

Spg: *Laver I kvalitetskontrol på IT-ansatte på caféerne?* – Det er frivillige, der står for det, men de er it-uddannede.

– Svar fra AVLU: *Man kunne godt stramme op på undervisningen. Samarbejde med Ældresagen måske, hvad er deres behov for IT-undervisning.* KFF tager den til efterretning.

AVLU: Bibliotekerne skal vejlede borgerne i at søge information. Ift. at lære borgerne i at bruge IT: Har I overvejet at tænke aftenskolerne ind i det?

– *Aftenskolerne har kurser på skolerne. Det er en god idé, men vi udfordres af de fysiske rammer på bibliotekerne ift. at afholde et lukket kursus.*

Spg. 7 - Der mangler stadig at blive forevist borgere og biblioteksbrugere den tætte kulturelle forbindelse, der beskrives i Biblioteksplanen for 2019-2023 side 13. Hvad er planen?

Slås sammen med spg. 8 og 9

I beskriver, at I vil styrke området:

afholde bedre læsekampagner rettet mod børn og unge.

deltage i fere nationale læsekampagner.

etablere fere læseklubber.

udvikle fere fælles biblioteksrelevante aktiviteter på tværs af byen.

Spg. 8 - Hvordan går det med dette arbejde, når landsundersøgelser viser at børn og unge får svære og svære ved at læse?

Vi kunne gøre mere, hvis vi var mere personale. Vi er dog oppe mod andre ting. Der er mange andre medier end bøger her. Vi er oppe imod noget større.

Spg. 9 - Hvordan vil I nå udsatte ikke-biblioteksbruger børn? Er der en plan for det?

For alle skoler gælder, at de har mulighed for at gøre brug af bibliotekerne. Standard biblioteksbesøg kan altid bestilles med 'det og det' indhold. Det bygger på den tætte kontakt, vi har med vores skoler lokalt. Nogle har det i 4. klasse og andre i 7. Det er forskelligt fra skole til skole. Vi har også "Sommerbogen" hvor børnene kommer i gang med at læse i sommerferien op til skolestart. Så har vi haft en børnefestivalslæsning i marts, og det kommer igen. Det er også et samarbejde med skolerne, der får tilbuddet fra os.

Man kan stå på hovedet over for udsatte børnefamilier, og det er så svært. Men når du rammer skolerne, rammer du alle børn.

Spg. 10 – Hvordan kan vi samarbejde om, at bibliotekerne i højere grad bliver kulturelle samlingspunkter på tværs af bydelen, og er der hertil et behov for et bredere samarbejde med andre kommunale forvaltninger? Vi vil gerne lave kulturarrangementer mellem husene. Vi har de ressourcer, vi har mandskabsmæssigt. Vi kunne godt tænke os flere aktiviteter ude i byens rum. Der er vi meget åbne for samarbejder.

Ligesom man bruger skolerne om aftenen for uorganiserede – kunne man lave det samme på biblioteker, hvor det blev en forening, der står for det? – Det eksisterer. Sådan fungerer samarbejdet med Liv i Sundby. De har en nøgle til biblioteket, som de kan åbne og bruge til arrangementer.

Kan man gøre bibliotekerne til samlingspunkter ift. mere byliv på en eller anden måde? Ift. Ørestad, selvom der er mangel på biblioteker? Byens Hus og Bella Uno eksempelvis? Biblioteker og forvaltninger imellem. Det vil vi gerne være med til at arbejde med.

– Thomas KFF: SSP-udvalget vil gerne lave et ungeseminar i Ørestad. Det har vi haft succes med på det samlede Amager. Det er for alle aktører, skoleområdet, borgerforening, politi osv. Og alle der arbejder med børn og unge. Ved at sætte os og have en dag sammen, kan vi understøtte et samarbejde på plads, så jeg håber, at I (AVLU) kunne tænke jer at være med til og arbejde sammen om. KFF vil gerne lægge det uden for almindelig arbejdstid, hvis det kan lade sig gøre. Lad os prøve, når det bliver besluttet i SSP, så vender vi tilbage.

Kirsten KFF: Man kan også komme ud gennem sundhedsplejerskerne.

Spg. 11 – Ligger bibliotekerne de rigtige steder, og er der brug for at udvide?
KFF samler op.

Spg. 12 – Skal vi afholde et borgermøde i fremtiden?

Ja, meget gerne. Og vi vil fortsætte med at mødes med AVLU kontinuerligt.
Vi fortsætter med flere temamøder, næste gang om idræt.

ANDET:

Ikke sikkert, at der kommer en ny, samlet Biblioteksplan. Den nuværende gælder 2023 ud.

Stor konkurrence fra det digitale, som trækker meget i borgerne.

Flere københavnere – færre ressourcer? – Der kommer flere borgere, men fra politisk beslutning kommer der færre ressourcer til området. Ikke demografi-reguleret. Skolerne er derimod demografi-reguleret. Kulturområdet i det hele taget er ikke demografi-reguleret.

Brugerundersøgelsen viser, at der er behov for mødesteder, inspiration og børnemiljøer samt flere bibliotekarer.

Besøgstal for 2022 er ved at overstige 2019

Solvang åbner ikke foreløbigt, fordi de ikke er færdige med at bygge. De har asbest og psb. Håber på opstart skolestart 2023.

Personale kaldes værter, som er dem ved skrankerne og som hjælper med andet betjening i øvrigt.

Islands Brygge slår dørene op på et tidspunkt i 2023. Handicapp toilet skal blandt andet være på plads.

Der er brugerråd i Solvang. Der er prøvet at blive startet noget i Ørestad, men der var ikke opbakning til det dengang.

Der burde være mulighed for at få et Ørestad-brugerråd op at stå nu.

Ørestad Bibliotek er småt i stueetagen, og man prøver at få mange materialer ned i stueetagen, fordi der er lukket til førstesal om aftenen, fordi der er en nødudgang. Hvis der ikke var lukket, kunne man komme op i skolen. Det er en bygningsfejl.

Inddragelse af Ungeråd i lokaludvalgenes arbejde

Kære forpersoner og medlemmer af lokaludvalg

Teknik- og Miljøudvalget mødtes den 19. september 2022 med Ungerådet for at høre om de unges fokus og arbejde inden for Teknik- og Miljøområdet. Det vil vi fremover gøre en gang om året, på samme måde som vi mødes med Ældrerådet og Handicaprådet en gang årligt.

På mødet kom frem, at de unge ønsker at blive inddraget i konkrete mindre sager, der vedrører unge. Det kan eksempelvis være lukning eller oprettelse af fritidssteder for de unge. Men også i sager, der rækker længere ind i fremtiden, og som de unge kommer til at leve med, ønsker de unge at blive inddraget i. Det kan eksempelvis være i forbindelse med byudviklingsområdet Godsbaneterrænet eller den udvikling, der skal ske i Tingbjerg.

Jeg henvender mig derfor til jer i lokaludvalgene, da jeg og det øvrige Teknik- og Miljøudvalg håber og opfordrer til, at I vil være med til at inddrage de unge i endnu højere grad, når I arbejder lokalt med de mange projekter, der løbende er i alle bydele.

Lokaludvalgene står for et vigtigt arbejde med at inddrage borgerne. I Teknik- og Miljøudvalget lægger vi stor vægt på lokaludvalgenes bidrag og hørings svar i de indstillinger, som udvalget behandler. Derfor er det væsentligt for os, at I fortæller os, om og hvordan I har inddraget de unge i de konkrete sager. Det kan eksempelvis være via Ungerådet, men også elevråd på folkeskoler og ungdomsuddannelser, fritids- og ungdomsklubber, særlige borgermøder for unge eller andre steder, hvor de unge kan nås.

Det er desuden vigtigt generelt, at I redegør for, hvilke interessenter der har været inddraget og givet deres holdninger til kende, så vi kender grundlaget for jeres bidrag – som det fremgår af *Kommissorium for lokaludvalg i Københavns Kommune af 4. november 2021*.

Venlig hilsen
Line Barfod
Teknik- og Miljøborgmester

07-11-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 5817

Dokumentnummer i F2
60491

Sagsnummer eDoc
2022-0123127

Rådhussekretariatet
Københavns Rådhus, Rådhuspladsen
1
1550 København V

EAN-nummer
5798009809452

10E

Budget 2023

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Introduktion

I følgende slides orienteres om Budget 2023 og hvad der er afsat af midler på Børne- og Ungdomsforvaltningens område.

Derudover orienteres der om vedtagne effektiviseringer og budgetønsker, som er henvist til Overførselssagen 22/23.

Orienteringen er en del af samarbejdsaftalen mellem lokaludvalg og Børne- og Ungdomsforvaltningen.

162 mio.kr. til at uddanne og fastholde flere lærere og pædagoger

“Flere uddannede lærere og pædagoger er helt afgørende for, at Københavns børn og unge kan få en vuggestue- og børnehavetid og en skolegang, hvor der er et konstant fokus på børnenes trivsel, udvikling og læring”

- Jakob Næsager, Børne- og Ungdomsborgmester

- Der mangler i dag uddannet velfærdspersonale, og frem mod 2030 vil der mangle **yderligere** 600 lærere og 1.050 pædagoger.
- Det kan imødegås med flere **merituddannede** lærere og pædagoger, og mulighed for vikardækning under uddannelsen. Derudover skal der uddannes flere sundhedsplejersker. Det er der nu afsat midler til med Budget 2023.
- Den præcise udmøntning af midlerne kan læses på Københavns Kommunes hjemmeside - [Udmøntning af budget 2023 | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](#)

270 mio. kr. til børn med særlige behov

"Det er afgørende, at vi har fået dækket de meget store ekstraudgifter til specialundervisning, så alle Københavns børn og deres lærere og pædagoger ikke skal udsættes for besparelser, fordi flere børn har særlige behov"

- Jakob Næsager, Børne- og Ungdomsborgmester

- Børne- og Ungdomsudvalget har i år vedtaget besparelser for at dække de stigende udgifter til specialundervisning.
- Merforbruget skyldes især, at flere af de elever, der har særlige behov, i dag lider af ex. ADHD, autisme eller udviklingsvanskeligheder, som kræver dyrere støttetilbud end ex. elever med læse- eller sprogvanskeligheder.
- Med Budget 2023 dækkes det nuværende merforbrug og den forventede stigning i udgifterne til specialundervisning fremadrettet.

42 mio. kr. til styrket sundhedspleje og tidlig indsats

” Sundhedsplejerskens allerførste møde med familien er et godt afsæt for at styrke og opbygge forældrenes kompetencer i forhold til at sikre barnets udvikling. Vi ved, at de første 1.000 dage er helt afgørende for barnets udvikling, og derfor er det vigtigt, at vi prioriterer den tidlige opsporende indsats i hele familien”

- Jakob Næsager, Børne- og Ungdomsborgmester

- Budgetønsket omfatter styrket indsats fra sundhedsplejen fx graviditetsbesøg eller ekstra besøg fra sundhedsplejen til udsatte familier.
- Midlerne viderefører derudover indsats for småbørnsfamilier i udsatte positioner med Socialforvaltningen og projektet ”Ung Mor på Vej” med Sundhed- og Omsorgsforvaltningen og Mødrehjælpen mfl.
- Den præcise udmøntning af midlerne kan læses på Københavns Kommunes hjemmeside - [Udmøntning af budget 2023 | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](#)

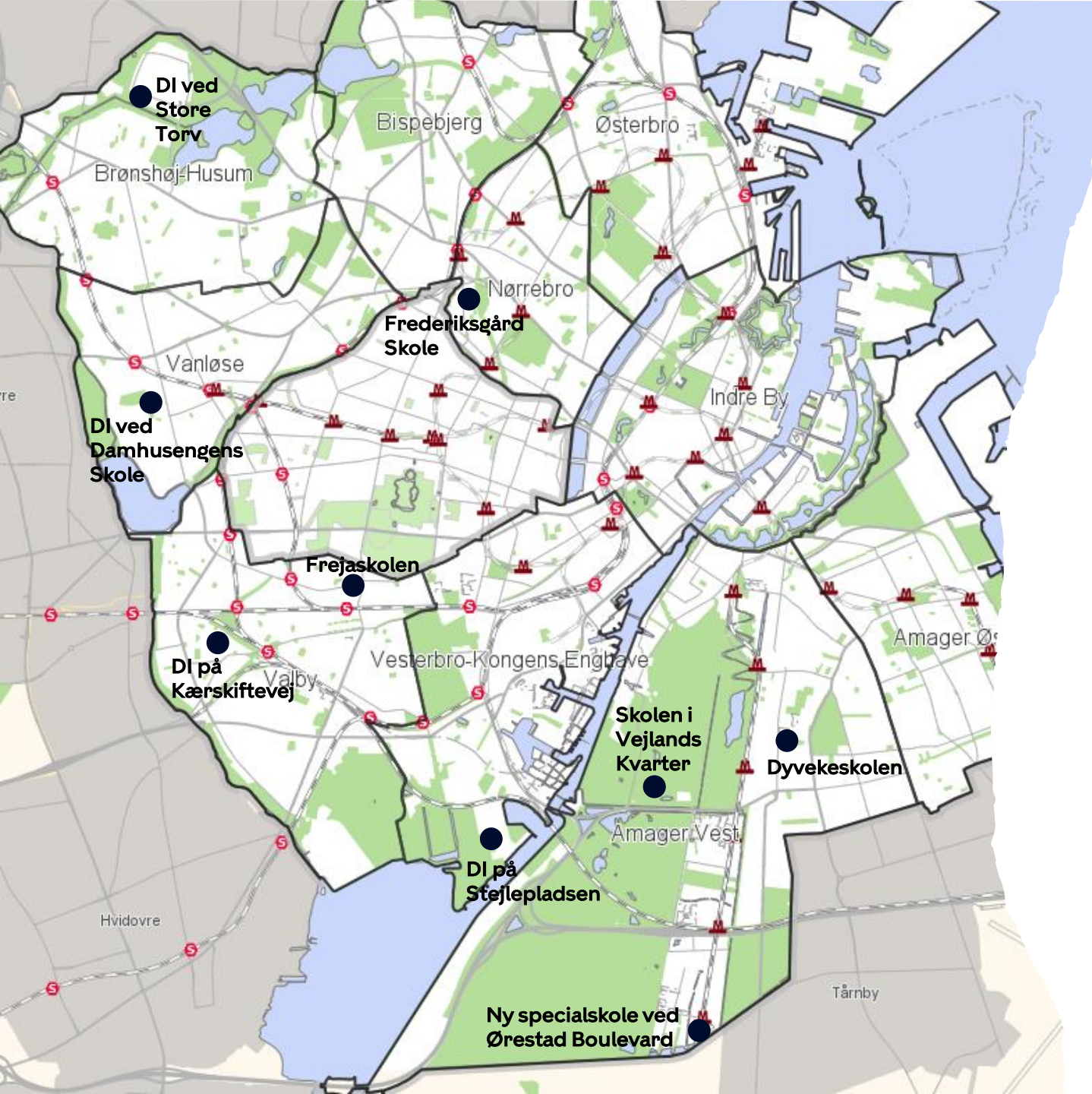
Udløb, udsatte områder og øvrige indsatser

Derudover afsættes der midler til følgende:

- Videreførelse af virksomhedssamarbejder, hvor skoler og virksomheder samarbejder for at vække elevernes interesse for naturvidenskab, teknologi, ingeniørkundskab og matematik.
- Midler til at sundhedsplejen forsat kan **opsøge udsatte familier** inden institutionsstart bl.a. i Nordvest og Tingbjerg.
- **Kvalitetsløft af dagtilbuddet Ringertoften**, der ligger i et udsat boligområde.
- Ny indsats, som sikrer, at alle Københavns folkeskoleelever får mindst én koncertoplevelse gennem projektet **Levende Musik i Skolen**.
- Tilbagerulning af planlagt **besparelse på EAT** ved at øge betalingen med 5 kr. pr måltid.
- Fortsat indsats for at skabe en **Grøn folkeskole**.
- **Supplerende budgetmodel** som sikrer skolernes budget, når flere vælger folkeskolen.
- Budgetaftale og hvert budgetønske kan læses i sin helhed på følgende link
- [En ny retning for København \(kk.dk\)](#)

Kapacitet i byen

Med Budget 2023 afsættes der midler til:

Specialområdet:

- Planlægning af ny specialscole med 120 elever ved Ørestad Boulevard inkl. tidlig opstart fra skoleåret 23/24
- Planlægning af etablering af en specialklasserække på 80 elever ved Dyvekeskolen
- Tidlig opstart af specialklasser ved Dyvekeskolen og ny Skole i Bådehavnsgade til skoleårene 23/24 og 24/25
- Udvidelse af Frederiksgård Skole med 18 pladser samt omlægning af 26 pladser
- Udvidelse af Frejaskolen med 8 pladser

Dagtilbud:

- Ny 8 grupper daginstitution ved Store Torv til reetablering af eksisterende daginstitutionskapacitet
- Ny 8 grupper daginstitution på Stejlepladsen
- Flytning af tre daginstitutioner til Kærskiftevej
- Annullering af ny daginstitution ved Damhusengens Skole + tilvalg om kunstgræs

Skole:

- Tidlig anlægsbevilling til skolen i Vejlands Kvarter
- Modernisering af faglokaler

Øvrige:

- Kapacitetsafhjælpnde foranstaltninger, renovering af legepladser, containerløsning til affaldssortering
- Sikre Skoleveje: Retortvej, Folehaven, Kirsebærhaven (Harrestrup Å skole), cykelstier ved Istedgade/Enghave Plads

Budgetønsker henvist til Overførselssagen 22/23

- Bedre trivsel og fællesskab for alle børn
- Bedre indeklima i klasselokaler
- Flere åbne skolegårde
- Opgradering af idrætskapacitet på skolerne
- Børn og Bevægelse
- Ventetid på Center for Specialundervisning for Voksne (CSV)

Effektiviseringer

- Afskaffelse af dele af skolernes buskørsel til svømmeundervisning (1,5 km)
- Oprydning i centrale puljer og budgetposter
- Bedre klassesdannelse som følge af større skoler og skoledistrikter
- Entydig og systematisk administrativ opgaveløsning
- Afskaffelse af skolemælkeordninger
- Ensartet budget til varetagelse af administrative opgave i daginstitutioner
- Afskaffelse af bufferpulje
- Genanvendeligt bestik EAT
- Mindreforbrug som følge af øget tilslutning til ebarn
- Tilskud til pædagogstuderendes lønnede praktik
- Opsigelse af lejemål i Børne- og Ungdomsforvaltningen på Østerbro (kun Vor Frue)
- Forøget forældrebetaling for KKFO-pladser

10F

Vores
børn –
Københavns
fremtid

Børne- og Ungdomsudvalgets strategi 2022-2025

Børne- og Ungdomsudvalget

Jakob Næsager, borgmester (C)

Gorm Anker Gunnarsen (Ø)

Katrine Hassenkam (Ø)

Knud Holt Nielsen (Ø)

Marcus Vesterager (A)

Sofie Seidenfaden (A)

Mathilde Kastbjerg (C)

Emil Sloth Andersen (B)

Harun Demirtas (F)

Rasmus Steenberger (F)

Heidi Wang (V)

Vores børn - Københavns fremtid

I København skal alle børn og unge trives. Og de skal have de allerbedste betingelser for at udvikle sig og begå sig i deres videre liv. Det arbejder medarbejderne i byens institutioner og skoler for hver eneste dag, og det skal de blive ved med. For rigtig meget fungerer. Men det betyder selvfølgelig ikke, at vi kan læne os tilbage og hvile på laurbærrene. Tværtimod skal vi blive ved med at være ambitiøse på vegne af byens børn og unge.

Vi skal gentænke og være nysgerrige på den dannelsesrejse og læring, vores børn og unge er på. Det kræver en kontinuerlig dialog mellem skoleledere, pædagogisk personale, forældre, børn, faglige organisationer, lærere og alle de andre aktører, der er med til at gøre København til et helt særligt sted at bo, være og lære.

Hverdagen i en grøn storby skal nemlig vække nysgerrighed, kreativitet og motivation. Byens børn og unge skal blive fagligt dygtige, og de skal opleve samhørighed i deres dagtilbud, skole eller ungdomsklub. Børn og unge skal møde klimaforandringer og den grønne omstilling med selvtillid og handlekompetence. Med denne strategi starter vi en dialog. En dialog om hvad vi vil fastholde, og hvad vi vil forandre. Derfor skal den også bane vejen for nytænkning, hvor der er brug for det.

Vi vil stræbe efter, at alle kan udvikle sig med afsæt i deres egne forudsætninger og ønsker for fremtiden. Det gælder helt fra før-fødslen og familiens første møde med kommunen til den unge kommer godt videre i uddannelse eller job. Det kræver i høj grad dygtige medarbejdere i vores

institutioner og skoler, medarbejdere som ønsker at blive og hele tiden dygtiggøre sig, som kan skabe nærhed og tillid til både børn, unge og deres forældre, og som gør sig umage med at lytte til og samarbejde med børnene, de unge og deres forældre ved at være åbne om både forventninger og rammer. Det skaber nemlig tryghed og tillid i en presset hverdag.

Fundament og Forandring

Vi ønsker at sætte spot på det, der allerede fungerer og styrker børn og unges trivsel, læring og udviklingsmuligheder. Det kalder vi fundamentet. Samtidig sætter vi fingeren på de områder, hvor der er behov for et ekstra gear for børnenes og de unges skyld. Det kalder vi forandringen. Vi zoomer ind på de 5 mest centrale temaer og udpeger både fundamentet og forandringen.

Under hvert tema er der udvalgt de væsentligste indikatorer, så vi hele tiden kan følge med i udviklingen og tage ekstra fat, hvis vi ikke kan se den forandring, vi ønsker. For vi skylder københavnernes, børnenes og de unge, forældrene og medarbejderne, det bedste børne- og ungeliv!

Vi ønsker, at

- **Alle elever skal løftes og komme godt videre fra folkeskolen**
- **København skal have dygtige medarbejdere til skoler og institutioner**
- **Alle børn og unge skal trives og opleve stærke fællesskaber**
- **Tidlige indsatser skal sikre den bedste start på børnelivet**
- **Københavns fællesskaber skal give plads til forskellighed**

Sådan vil vi arbejde

Strategien danner rammen og sætter retning for vores arbejde de næste år. Den skal lede os, når vi skal nytænke, skabe kvalitet i praksis og prioritere. Og den skal lede os, når vi skal investere og effektivisere.

Vi ønsker at samarbejde, og vi ønsker at gøre det i dialog med forældre, børn, unge, medarbejdere, ledere, lokaludvalg, foreninger og kulturinstitutioner. Sammen skal vi være nysgerrige på at styrke fundamentet og samtidig skabe de nødvendige forandringer. Målet er det bedste børne- og ungeliv i København. Det gælder både fysiske rammer og på tværs af aldersgrupper og indsatser. Derfor er strategiens kerne den åbne kommunikation og fortsatte dialog, som skal fylde meget de kommende år. Og vi skal turde at lade dialogen udvikle strategien, imens vi samtaler – for det er børnenes og de unges stemmer, der fortæller, hvad det gode børne- og ungeliv er.

Sådan vil vi følge udviklingen

Målsætninger, visioner og ønsker i en strategi kan sætte retning og bidrage til dialogen. Men det er mindst lige så vigtigt at holde øje med, at vi også kan se en positiv udvikling i tallene og fortællingerne. Det fordrer, at strategien kommer i spil i organisationen, så den lever blandt medarbejdere og ledere, og så opfølgningen sker både lokalt og i udvalget. Vi skal derfor holde øje med indikatorerne for hvert tema og være nysgerrige på og forholde os til, hvordan det går med forandringerne. Giver det fx anledning til at skærpe vores dialog med kulturinstitutioner, naboer, erhvervslivet eller andre relevante aktører, der kan have indflydelse på de

forandringer, vi ønsker? Og er der noget, der viser behov for justeringer i strategien, så vi skal rette ind og drøfte konsekvenser og eventuel ny retning? Så er det det, vi gør.

Vi skal samtidig tage stilling til fundamentet og forandringen i de årlige kvalitetsdrøftelser om folkeskolen og dagtilbud, i de årlige regnskaber, løbende temadrøftelser og dialogmøder med fx skole- og forældrebestyrelser, UngerådKBH, elevråd, Handicaprådet.

Vi ønsker, at vi sammen og via dialog løfter opgaven og vedholdende har fokus på de forandringer, der skal ske for at få et endnu stærkere fundament at stå på.

De 5 strategische temaer

A close-up photograph of two young women with long hair, one with blonde hair and one with dark hair, both looking down and smiling slightly. They appear to be engaged in a shared activity or looking at something together. The background is blurred, suggesting an outdoor setting.

Vi vil følge med i og have fokus på udvikling af praktiske og kreative færdigheder samt grøn omstilling i folkeskolerne, hvor autentiske problemstillinger bliver inddraget.

Københavns Kommune driver og har ansvaret for 62 almene folkeskoler og 11 specialskoler. De mindste skoler har under 400 elever, mens de største har mere end 1.200.

Alle elever skal løftes og komme godt videre fra folkeskolen

Alle elever skal have en solid faglig, personlig og social rygsæk med, når de forlader folkeskolen, så de er godt rustet til livet og til at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Eleverne skal møde en varieret og inspirerende undervisning, hvor de kan udvikle og bruge deres kreative og praktiske kompetencer såvel som boglige. Elevernes medbestemmelse skal være tydelig og emner som klima, identitet, demokratisk inddragelse mm., der optager eleverne, skal have plads. Skolerne kan derfor inddrage lokalområdet, foreninger, museer og virksomheder i undervisningen. Det øger elevernes forståelse af sig selv som en del af verden og skærper deres bevidsthed om naturen og klimaets forandring.

Skolen skal skabe læringsfællesskaber, hvor alle børn kan udvikle sig og trives. Og eleverne skal tilbydes en varieret og inspirerende skoledag, som ruster dem til fremtiden. Men skal der sættes spot på forandringen i skolen, skal der også prioriteres til og fra, og der skal lyttes til elevernes ønsker om emner og problemer.

Valg af den lokale folkeskole

På **22** (39 %) af de københavnske folkeskoler vælger mindst to ud af tre elever grunddistriktsskolen

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningens registrering af skolevalg

Fundament

Københavns karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangseksamen har gennem en årrække løftet sig og ligger i dag over landsgennemsnittet. En del skoler løfter eleverne udover det, man kan forvente. På samme måde kommer mange flere elever ud med mindst 2 i dansk og matematik og har dermed et bedre grundlag for at komme videre i ungdomsuddannelse.

Størsteparten af eleverne er glade for at gå i skole og trives med deres lærere og klassekammerater, hvilket er et afgørende grundlag for både den faglige udvikling, den personlige trivsel og udvikling og motivationen til at lære og deltage aktivt i skolens fællesskab.

Overgang til ungdomsuddannelse

På **34** (63 %) af de almene folkeskoler er mindst 90 procent af eleverne i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter afslutningen af 9. klasse

Kilde: Uno Ung

Forandring

Alle skal løftes – fagligt såvel som socialt. Faglighed og trivsel går nemlig uløseligt hånd i hånd. Fællesskabet, den enkelte elevs trivsel og det faglige udbytte er hinandens forudsætninger. Når eleverne møder en varieret og inspirerende undervisning, kan de udvikle sig og frit bruge deres kreative og praktiske kompetencer såvel som de boglige.

Skolen skal udfordre alle elever og sende dem ud af afgangsklasserne med en eksamen, fagligt selvværd, lyst til at lære mere og mod på livet. Der skal være hurtig hjælp og støtte til de elever, der har brug for det og ekstra faglige udfordringer for dem, der gerne vil lære endnu mere.

For mange elever oplever lange skoledage uden stor variation, hvor krop, sanselighed, kreativitet og bevægelse fylder for lidt. Vi vil gå på opdagelse i nye problemorienterede læringsformer, partnerskaber, udeskole, talentudvikling, konkurrencer og leg. Vi tror på, at det vil motivere medarbejderne til at kunne bruge deres professionelle autonomi. Og vi tror på, at det vil komme eleverne til gavn, så de får lyst til at deltage aktivt i læringen og sætte deres nyvundne kompetencer i spil i praksis.

Skolen kan i endnu højere grad interessere sig for, om eleverne er forberedte til at komme godt videre i uddannelse ved at klæde dem på til uddannelsesmuligheder og jobveje efter folkeskolen. Gerne i samarbejde med forældrene. De unge skal have mødt og oplevet professioner, hvor de kan dyrke praksisfaglige interesser som led i deres skolegang. Særligt kompetencer indenfor den grønne omstilling skal opdyrkes og fremelskes gennem hele skolelivet. Flere af de unge, der forlader folkeskolen i København, skal gennemføre en ungdomsuddannelse – og en større del af dem en erhvervsrettet uddannelse.

Overgang til erhvervsuddannelse

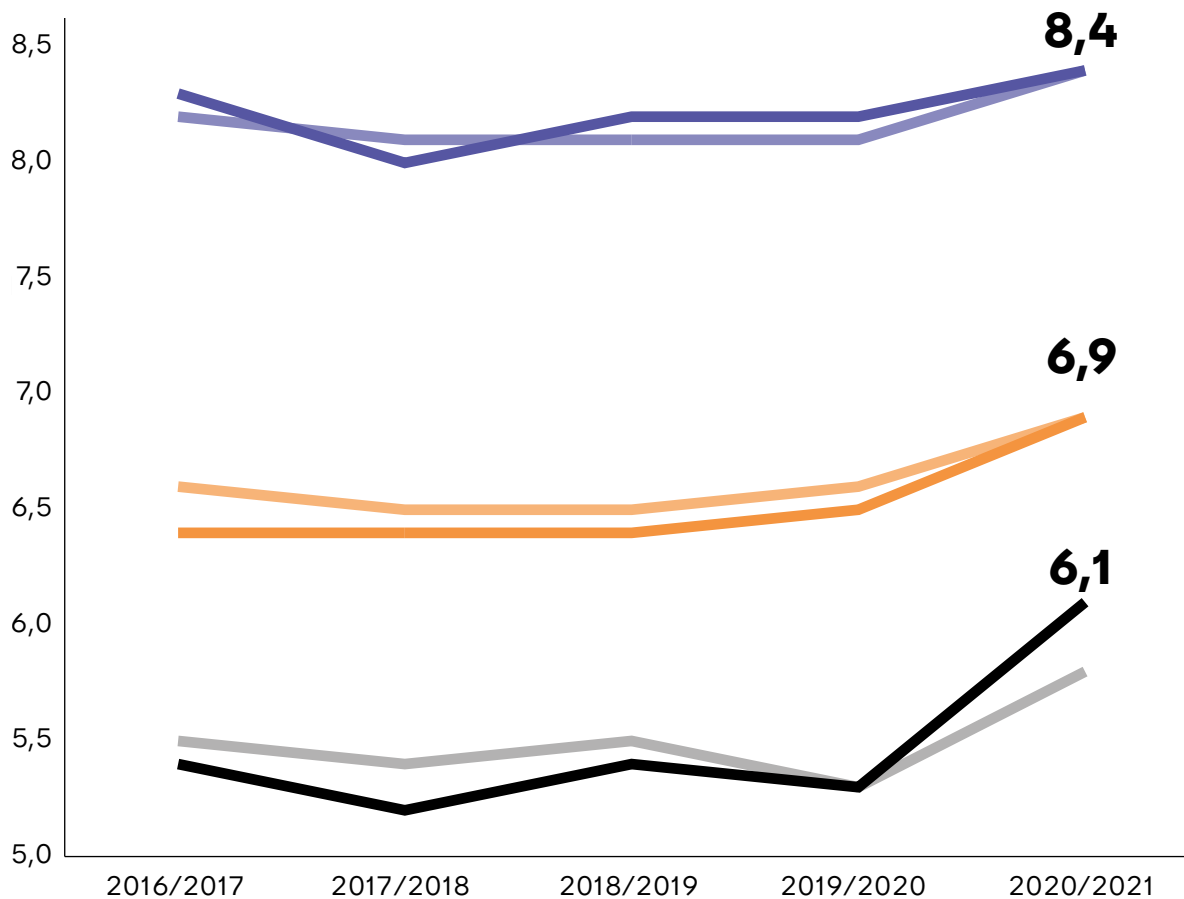
På **15** (28 %) af de almene folkeskoler er mindst 15 procent af eleverne i gang med en erhvervsuddannelse 15 måneder efter afslutningen af 9. klasse

Kilde: Uno Ung

Alle elever skal løftes og komme godt videre fra folkeskolen

Karaktergennemsnit fordelt på forældres højeste uddannelse

Karakter

Videregående uddannelse København

Videregående uddannelse hele landet

Ungdomsuddannelse København

Ungdomsuddannelse hele landet

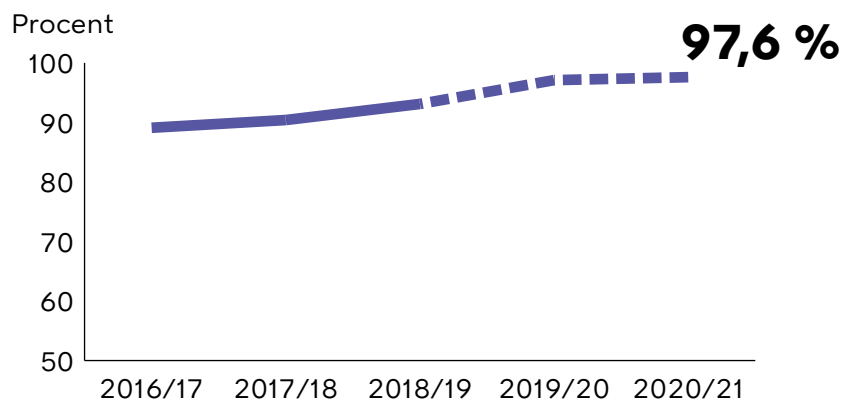
Grundskoleuddannelse København

Grundskoleuddannelse hele landet

Kilde: Styrelsen for IT og Læring, karakterindberetninger

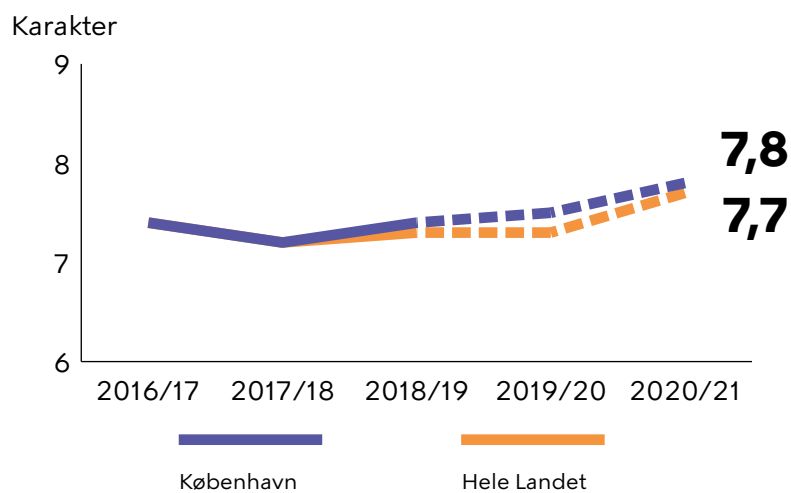
Andel med mindst to i dansk og matematik

De 5 strategiske teamer

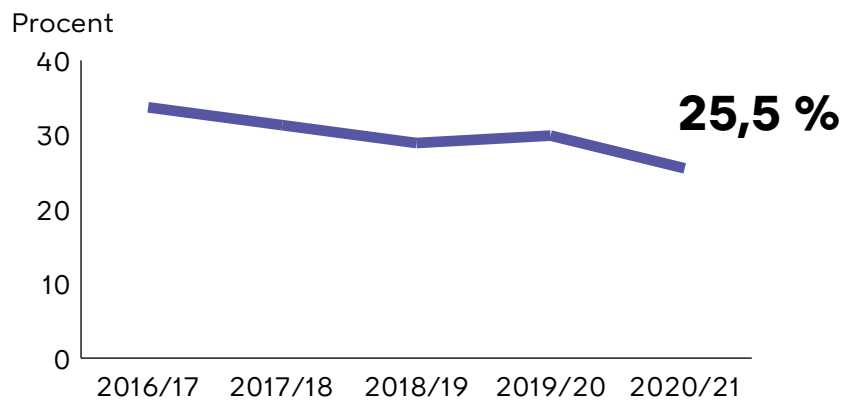
Kilde: Styrelsen for IT og Læring, karakterindberetninger

Karaktergennemsnit- folkeskolens afgangseksamen

Kilde: Styrelsen for IT og Læring, karakterindberetninger

Andel elever, der synes undervisningen er spændende

Kilde: Den nationale trivselsundersøgelse

Vi vil følge med i, hvordan børnene og forældrene oplever nærvær og tryghed, når de kommer i byens dagtilbud og skoler, både ved det første møde og i dagligdagen, og vi er opmærksomme på, at de skal mødes af medarbejdere, de kender og er trygge ved.

Samlet er der i Børne- og Ungdomsforvaltningen omkring 18.500 fuldtidsstillinger fordelt på ca. 20.000 ansatte.

København skal have dygtige medarbejdere til skoler og institutioner

Vores skoler og institutioner skal være attraktive arbejdspladser gennem hele arbejdslivet, så vi kan tiltrække, rekruttere og fastholde medarbejderne. Vi skal kontinuerligt udvikle medarbejderne på vores skoler og institutioner gennem kompetenceudvikling og uddannelse. Ligesom med børnene og de unge gælder det nemlig, at hvis man trives, har man meget mere lyst til at yde sit allerbedste. Et godt arbejdsmiljø går hånd i hånd med skoler og dagtilbud af høj kvalitet.

God og nærværende ledelse giver fokus på faglighed og arbejdsfællesskaber. Begge dele har stor betydning for at skabe spændende stillinger, som kan tiltrække nye medarbejdere og sikre fastholdelse af nuværende medarbejdere. Og vi har brug for de dygtigste medarbejdere og ledere til at løfte vores høje ambitioner for byens børn og unge.

Fundament

Vi står på et fundament med et solidt og velfungerende MED-system, som bidrager til stærke arbejdsfællesskaber. Vi har desuden søsat mange uddannelsesinitiativer. For ufaglærte er der mulighed for kompetenceløft gennem merituddannelser. For ledelserne er der skræddersyede ledelsesuddannelser og onboarding-forløb. For den brede gruppe af medarbejdere er der mange kompetenceudviklingsmuligheder fra specialiseringer til ledertalentforløb.

Vi har etableret et tæt og konstruktivt samarbejde med uddannelsesinstitutioner og -aktører, så vi altid har et fokus på at justere og tilpasse vores uddannelses- og kompetenceudviklingstilbud til vores medarbejdere.

Studerende i praktik

55 % af de lærer- og pædagogstuderende kunne forestille sig at arbejde på deres praktiksted i fremtiden.

Kilde: Københavns Professionshøjskoles
praktikevaluering

Forandring

Vi skal løfte kompetence- og uddannelsesniveaut hos dem, der skal arbejde i Københavns Kommune i de kommende år. Ellers når vi simpelthen ikke vores mål om flere uddannede pædagoger og lærere – og målet om, at vi skal have flere medarbejdere i vores dagtilbud og skoler generelt. Og det skal vi.

Vi skal derfor fortsat styrke praktikforløb for studerende. Vi skal prioritere at vise dem, hvad høj faglighed er. Og vi skal gøre mere for at forberede dem på den praksis, de vil møde i arbejdslivet. Samtidig skal vi udnytte, at København er en fantastisk by med mange (karriere-) muligheder til at tiltrække fremtidens medarbejdere.

Vi tror på, at det gode arbejdsmiljø hænger tæt sammen med den faglige kvalitet i børnehøjde. Derfor skal vi også skabe gode rammer for og insistere på stærke arbejdsfællesskaber på alle arbejdspladser, hvor trivsel og arbejdsglæde er en del af hverdagen for alle medarbejdere og ledere.

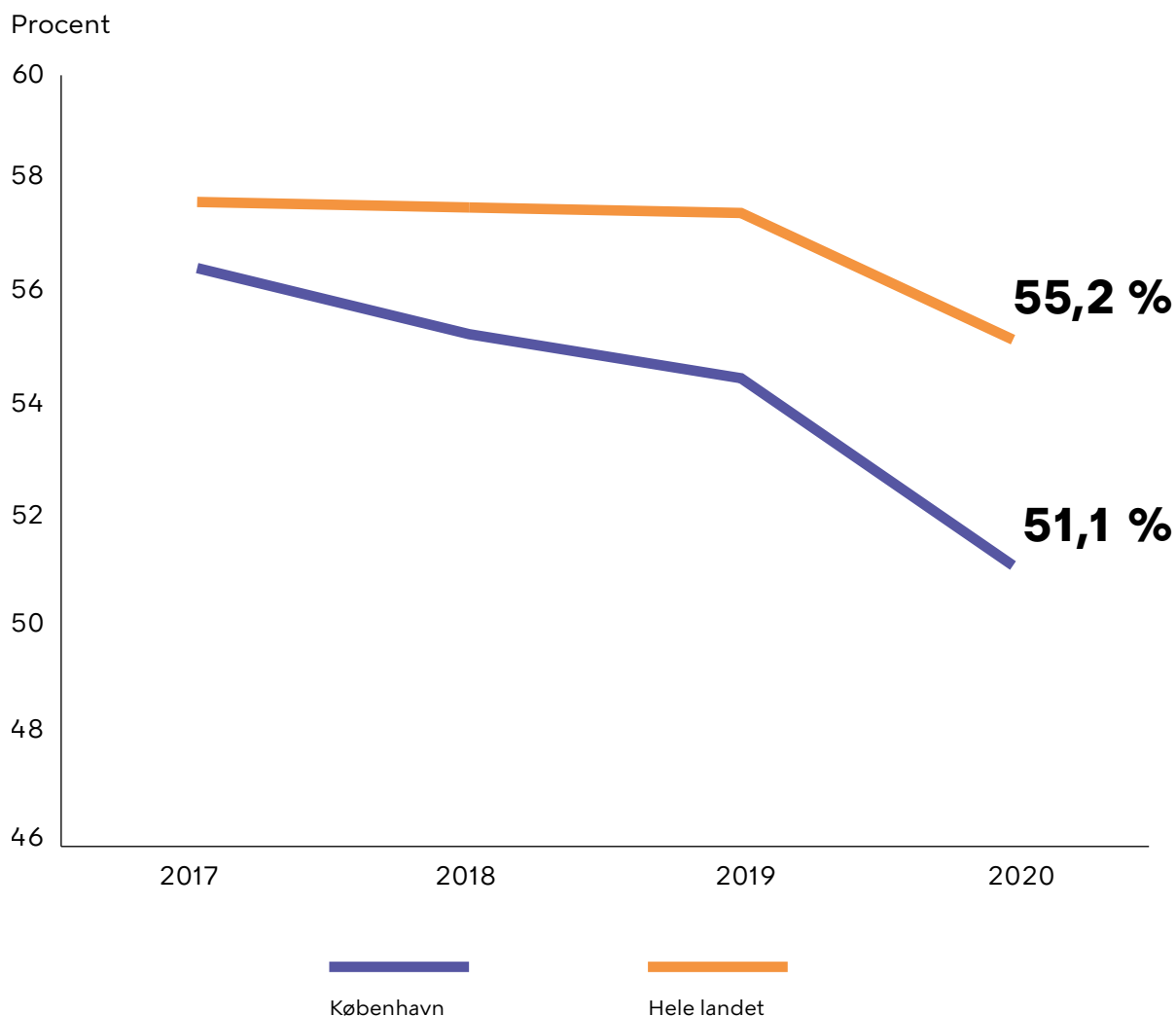
Jobtilfredshed

60 % af de pædagogiske medarbejdere er meget tilfredse med deres job som helhed, alt taget i betragtning.

Kilde: Københavns Kommunes medarbejdertrivselsundersøgelse

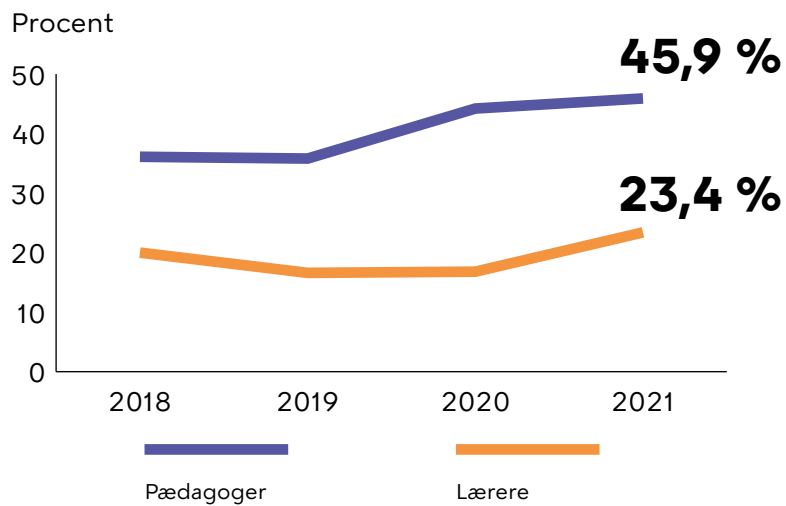
København skal have dygtige medarbejdere til skoler og institutioner

Andel af det pædagogiske personale i dagtilbud, der er uddannede pædagoger

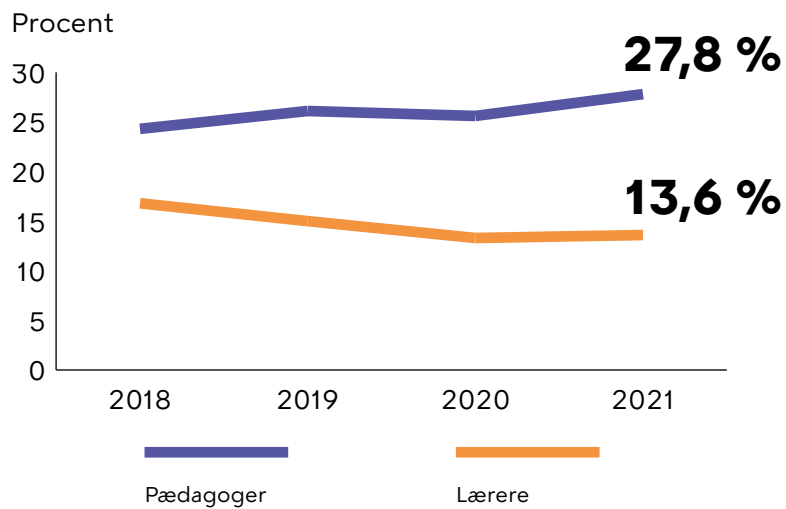
Kilde: Danmarks Statistik

Andel stillingsopslag, der ikke fører til ansættelse

Kilde: Københavns Kommunes rekrutteringssystem

Personaleomsætning

Kilde: Københavns Kommunes lønsystem

Som led i trivselsindsatser har alle skoler en antimobbestrategi, som understøtter arbejdet med en inkluderende skole og som beskriver, hvad skolen skal foretage sig i tilfælde af mobning, og hvordan mobning imødegås.

Vi vil følge med i, om børn og unge oplever at blive hørt og have medindflydelse, og at der er lokalt handlerum i vores klubber, skoler og dagtilbud.

Alle børn og unge skal trives og opleve stærke fællesskaber

Det er vigtigt for alle at føle, at de hører til. Derfor skal børn og unge opleve både sociale og faglige fællesskaber. Og de skal opleve, at den rette hjælp er der, når der er behov for det. Desværre oplever en del børn og unge i dag, at de er uden for fællesskabet, at de mangler en voksen at tale med, at de føler sig presset af forventninger, eller at de ikke kan finde sig til rette i klasselokalet eller foreningslivet.

Der er mange arenaer, hvor børn og unge kan blive en del af et fællesskab i dag. Det er vigtigt, at København tilbyder alle en plads i et fællesskab, hvad enten det er i skolen, Ungeværk og Ungehuse, fritidsjobs eller foreninger. Det vigtigste er, at byens børn og unge ikke føler sig udelukket fra fællesskabet - i og omkring skolen.

Samarbejdet med alle relevante aktører skal være præget af forpligtelse til at øge børn og unges trivsel i hverdagen. Der skal være lokale handlerum til at finde nye, lokale løsninger tæt på børn og unges hverdag. Alle omkring børnene og de unge skal arbejde målrettet, men metoden skal i høj grad være fri. Det giver også plads til at tænke bredt - for selvom skoler og institutioner spiller en stor rolle, så har civilsamfundet og familierne rigtig meget at byde på, når det gælder fællesskabet omkring børn og unge.

Trivsel skal prioriteres lige så højt som faglig udvikling, for de er hinandens forudsætninger. Det er den samlede dannelsesrejse, der skaber forudsætninger for, at et godt børne- og ungdomsliv bliver til et godt voksenliv. Og det fordrer samarbejde, mod og nære relationer.

Fundament

Langt de fleste børn og unge er glade for deres dagtilbud, skole, KKFO, fritids- og juniorklub samt UngeVærker, og vi følger med i deres trivsel i både det daglige arbejde i fx feedbacksamtaler og i målinger af trivsel og børnesundhed.

Nedlukningerne og genåbningen efter coronapandemien gennem de seneste år har sat yderligere fokus på vigtigheden af at være en del af et fællesskab for at trives, og der er oprustet på sociale arrangementer, lejrskoler og andre oplevelser, der kan skabe fællesskab. Samtidig er der vedtaget en vision for helt nye, stærke ungefællesskaber i UngeVærk og Ungehuse.

Forskelsbehandling

19 % af eleverne i 6. klasse er blevet forskelsbehandlet på grund af deres køn, hudfarve m.m. inden for de sidste 2 måneder

Kilde: Københavns Kommunes
Børnesundhedsprofil

Forandring

Hvis vi skal sikre, at alle børn og unge har en plads i fællesskabet, skal vi styrke samarbejdet hele vejen rundt om børn og unge. Vi vil hjælpe de mest sårbare og skabe indsatser for hele familien med mange forskellige aktører og samarbejdspartnere. Det fordrer de rigtige kompetencer hos lærere og pædagoger, og det fordrer gode partnerskaber med mange forskellige aktører i byen. Samtalen med relevante aktører er også her i fokus.

Gennem lokale inddragelsesprocesser og lokale analyser kan vi skabe fællesskaber tæt på børn og unges hverdag. Med mest mulig lokalt handlerum omkring klubber, skoler og dagtilbud til at arbejde med konkrete aktiviteter og indsatser, vil vi skabe medindflydelse, trivsel og samhørighed hos de lokale børn og unge. Handlerum, der også kan hjælpe med at nedbringe fraværet. For mange flere unge bør have en god balance mellem skole, sociale aktiviteter, fritid, venskaber og lektier. Hvor skolen er med til skabe selvværd til at modstå præstationspres, uanset hvor det opstår. Hvor lysten til at lære, lege og opleve giver mod på livet og en trykplads i fællesskabet. Og hvor der er lige deltagelsesmuligheder på tværs af køn og identitet.

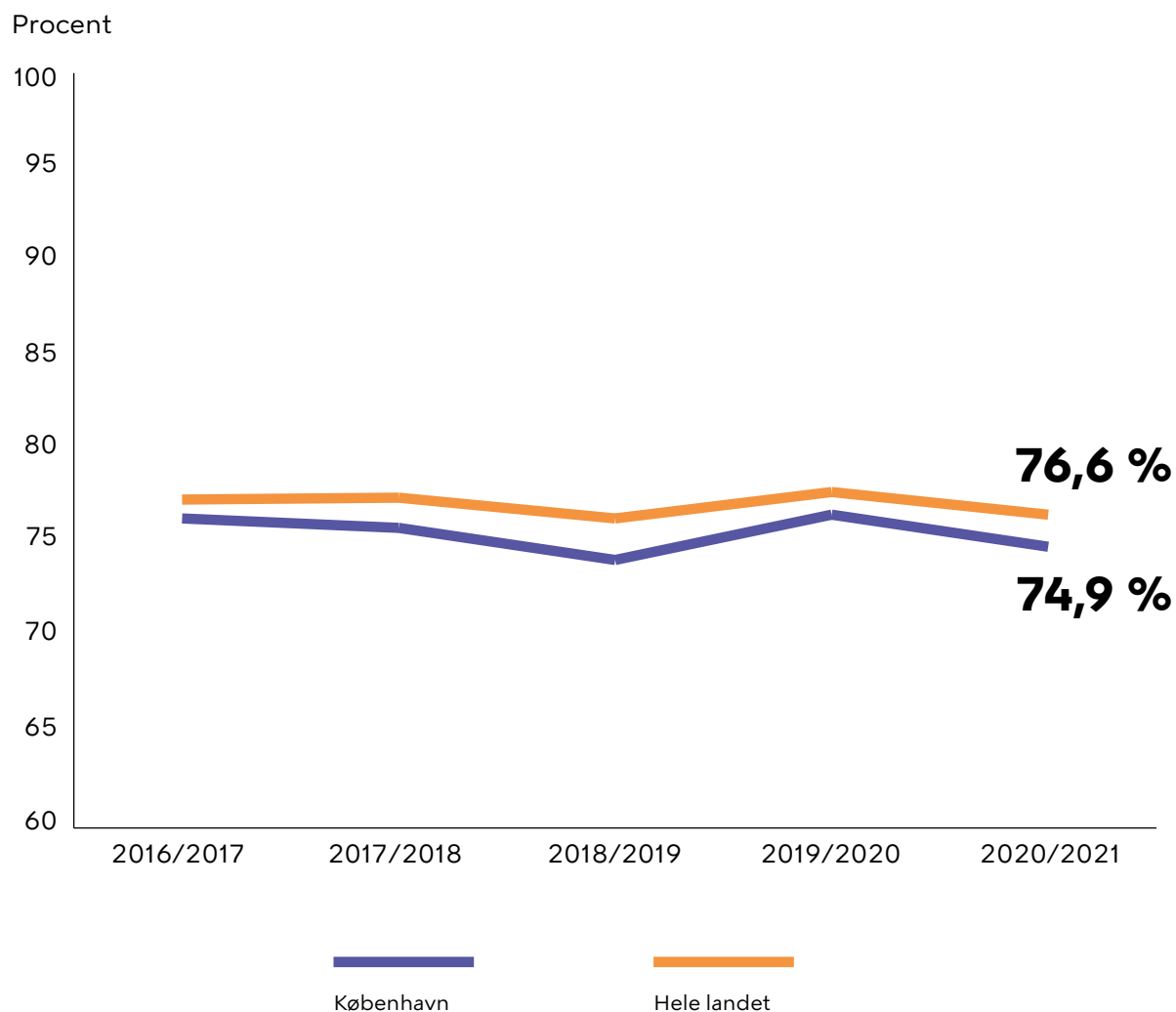
Præstationspres

46 % af eleverne i 9. klasse føler sig pressede for det meste eller hele tiden.

Kilde: Københavns Kommunes
Børnesundhedsprofil

Alle børn og unge skal trives og opleve stærke fællesskaber

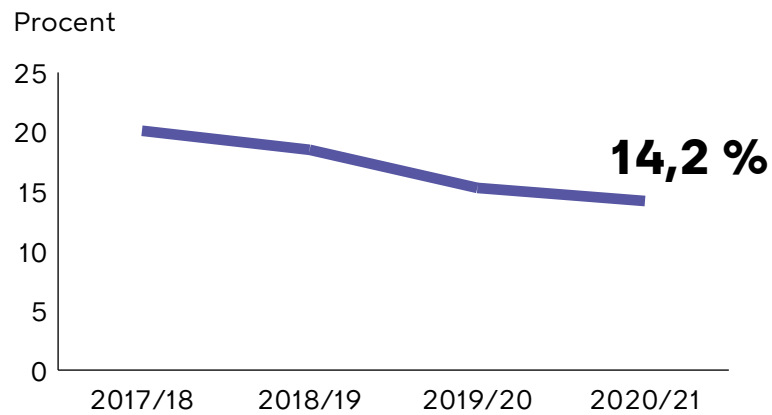
Andelen af elever, der er glade for at gå i skole

Kilde: Den Nationale Trivselsundersøgelse

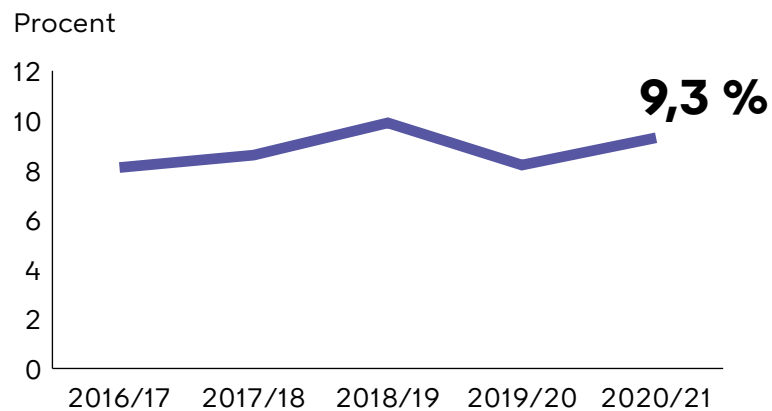
Andel elever på alment skoler med mere end 10 % fravær

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningens registrering af elevfravær

---

Andelen af elever, der bliver mobbet

Kilde: Den Nationale Trivselsundersøgelse

A group of children are shown from the chest up, holding various vegetables like carrots and radishes high in the air. They appear to be at an outdoor event, possibly a farm visit or a vegetable festival, as evidenced by the greenery and a string of white and yellow triangular bunting in the background. The children are smiling and looking upwards, conveying a sense of joy and excitement.

Københavns Kommune har plads til børn i ca. 200 kommunale og 150 selvejende dagtilbud. Derudover er der omkring 40 private daginstitutioner.

Vi vil følge med i, hvordan forældrene oplever den første tid som forældre, og hvordan den tidlige dialog kan være med til at forebygge senere mistrivsel i barnets liv.

Tidlige indsatser skal sikre den bedste start på børnelivet

Alle børn skal have den bedste start på livet, og derfor skal børn og forældre hurtigt møde sundhedspleje og daginstitutioner af høj kvalitet, som hjælper dem, der har brug for en ekstra indsats. Leg, udvikling, tryghed og trivsel er nøgleord for barnets første 1000 dage.

Det allerførste møde med familierne er med til at give et godt afsæt for børnenes udvikling. Og familierne skal støttes i den første tid gennem fx fædre-, mødre- og familiegrupper, hvor de selv kan opsøge fællesskaber, som styrker dem i forældrerollen og bidrager til deres børns udvikling.

Tidlig indsats betyder kontakt med børnene så tidligt som muligt i deres liv. Måske allerede ved at møde familierne før fødslen. Og det betyder, at vi skal kunne sætte hurtigt ind, hvis vi oplever børn, der har behov for hjælp og støtte. Jo hurtigere vi kan sætte ind med en målrettet indsats, jo mere vil barnet få gavn af hjælpen.

Fundament

Vi har en sundhedspleje, der har blik for den forebyggende indsats. Og som via systematiske arbejdsredskaber sikrer, at familier bliver sårbarhedsvurderet i alle besøg og opdager eventuelle tegn på vanskeligheder i den sociale kontakt.

Vi arbejder kontinuerligt med at udvikle høj kvalitetstilbud, og når børnene skifter fra et tilbud til et andet, har vi sat retning for god overgang mellem vuggestue og børnehave og mellem børnehave og skole. Vi har etableret en stærk organisering, som kan opspore sårbare børn tidligt i livet og hjælpe dem med at udvikle sig både sprogligt og motorisk.

Vi har samtidig et tilsyn, der følger kvaliteten i alle vores dagtilbud og giver os viden om, hvor vi skal sætte ind med udvikling og konkrete data, der lader os følge med i børnenes udvikling.

Vurdering af pædagogisk tilsyn

31 % af de københavnske dagtilbud har den bedst mulige vurdering i det pædagogiske tilsyn (light-tilsyn eller alle pejlemærker i vedligehold)

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningens tilsynssystem

Forandring

Vi vil have en styrket sundhedspleje, der sikrer børnefamilierne tryghed og et godt forældresamarbejde. Det betyder blandt andet, at vi skal sørge for en solid før-fødselsindsats, så forældrene føler sig inkluderet fra start. Samtidig bør forældrenes første møde med daginstitutionen være fuld af positive forventninger, fordi der har været en god overgang fra livet hjemme med det lille barn til dagligdagen i institutionen.

Familierne skal opleve tydelighed, åbenhed og forudsigelighed i mødet med sundhedspleje og dagtilbud, for det skaber tryghed og grobund for et godt forældresamarbejde. Det kalder på klar kommunikation og gode rammer for at inddrage forældrene i alle dele af deres barns udvikling - fagligt, motorisk, sprogligt og socialt.

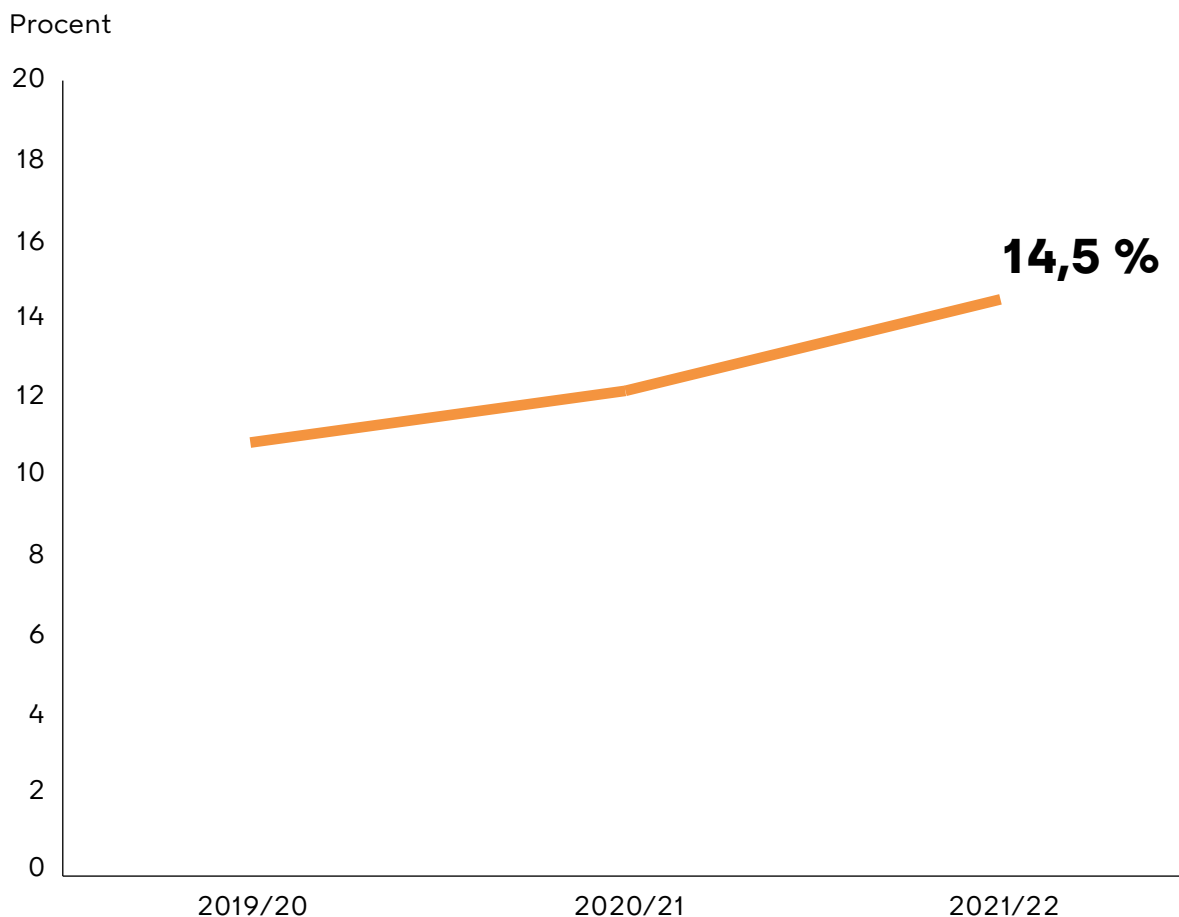
Vi sætter udviklingen af fællesskabet højt som kvalitetsparameter og forfølger det lige så målrettet, som den faglige udvikling. Det betyder et øget fokus på sociale relationer, leg og udvikling - både i familien og i dagtilbuddene. Vi vil styrke samarbejde mellem dagtilbud og sundhedspleje, både ved opstart i dagtilbud og resten af tiden barnet er i dagtilbud.

Oplevelsen med pladsanvisningen

Vi vil følge med i borgernes oplevelse af den hjælp, de får fra pladsanvisningen til at finde en plads til deres barn.

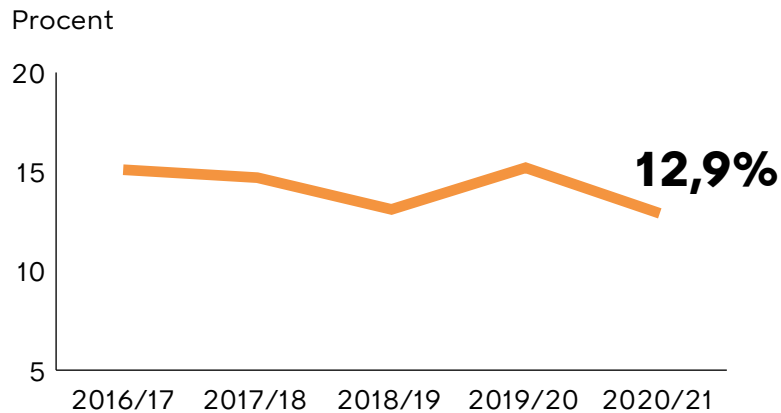
Tidlige indsatser skal sikre den bedste start på børnelivet

Andel børn med sproglige udfordringer ved skolestart

Kilde: Rambøll Sprog og KMD

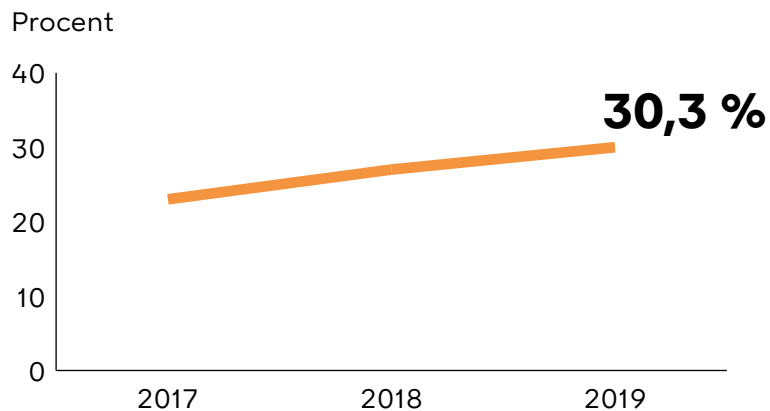
Andel børn med motoriske udfordringer ved skolestart

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningens registrering i Novax

Andel 0-årige med længerevarende eller komplekse udfordringer, der modtager en ekstra indsats fra sundhedsplejen

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningens registrering i Novax

Københavns fællesskaber skal give plads til forskellighed

I København skal skoler, dagtilbud og fritidstilbud have plads til forskellighed og arbejde for at skabe fællesskaber og læringsmiljøer, der tager højde for den enkeltes forudsætninger og behov. Det gælder for de fleste børn og unge, at de kan få det bedste afsæt for deres videre liv i de almene dagtilbud og skoler, så de er rustet til at møde det samfund, der venter dem. Og så vil vi selvfølgelig sikre den rigtige støtte og særlige tilbud til dem, der har brug for det. Forældrenes rolle og viden kan derfor bringes aktivt i spil og være bærende for vores samarbejde om det enkelte barn. Og kommunikationen skal være åben og gennemsigtig hele vejen igennem.

Fra VIVE's undersøgelse ved vi, at elever med særlige behov, der undervises i en almen klasse, i højere grad består folkeskolens afgangseksamen og har større sandsynlighed for at gennemføre deres ungdomsuddannelse end elever, der undervises i segregerede specialtilbud. Og elever, der er tilbageført fra segregeret specialundervisning til almenundervisning, har større sandsynlighed for at deltage i prøverne i 9. klasse end elever i segregeret specialundervisning.

Vi vil derfor styrke fællesskabet i almenmiljøet, så der er plads til forskellighed. Det kræver robust tværfagligt samarbejde mellem de fagprofessionelle i og uden for skolen. Det skaber rum for, at alle kan trives og lære sammen.

Fundament

I Københavns kommune arbejder vi kontinuerligt og målrettet med at skabe inkluderende almene læringsmiljøer. Vores læringsmiljøer skal give plads til forskellighed og understøtte, at børn lærer og trives forskelligt. Vi lykkes allerbedst med børnenes trivsel og udvikling, når vi støtter alle de børn, der profiterer af at være i almene tilbud og hjælper de børn, som har brug for specialtilbud.

Vi arbejder med faglige indsatsplaner, så almentilbuddenes inkluderende praksis styrkes. Der er derfor målrettet fokus på forældresamarbejdet, børnesynet, systematiske arbejdsgange og tydeligt ledelsesfokus.

Der er i Københavns Kommune 11 specialskoler, der varierer i størrelse fra ca. 70-180 specialelever. Pladserne er til børn og unge med indlæringsvanskeligheder eller gennemgribende udviklingsforstyrrelse.

Forandring

Alle børn skal have de bedste forudsætninger, så flere børn trives og lærer i kommunens almene dagtilbud, skoler og fritidstilbud. Samarbejdet mellem lærere, pædagoger og kommunens PPR-støttesystem kan derfor styrkes, så alle børn trives og lærer i et inkluderende fællesskab i kommunes almene tilbud. Samarbejdet med forældrene er afgørende for at lykkes, og derfor skal kommunen til enhver tid være åbne, tydelige og gennemsigtige, så familierne bruges som en aktiv ressource og forstår, hvilke muligheder der er for at få hjælp og støtte til barnet.

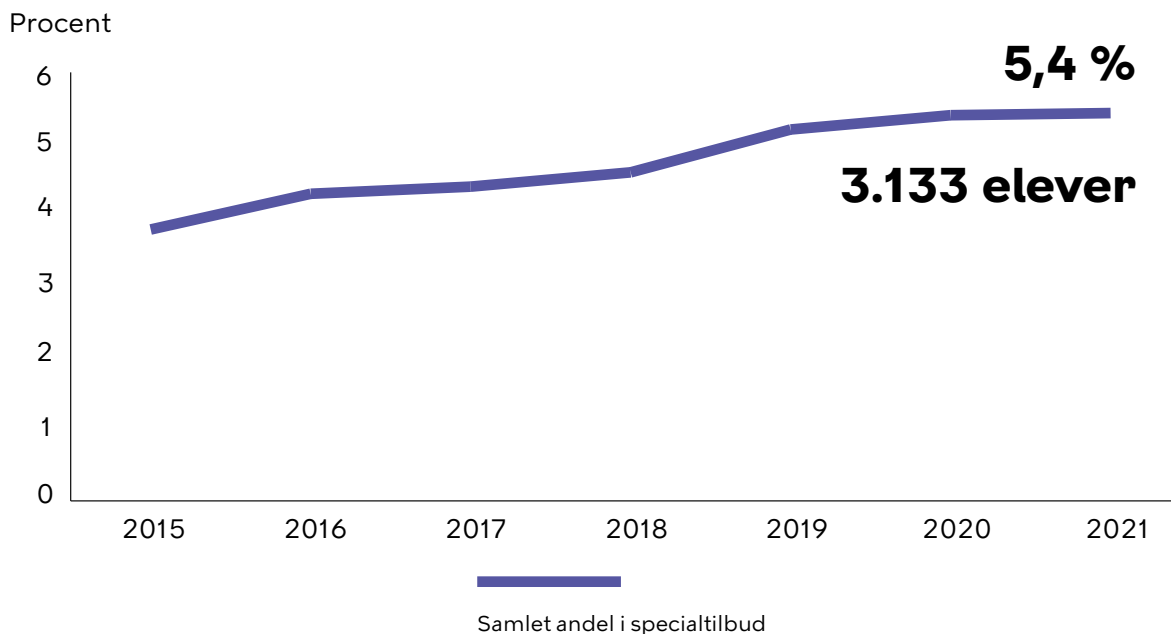
Trivsel og læring hænger sammen – både i almentilbud og i specialtilbud, og vi vil have nedbragt skolefraværet ved at arbejde målrettet med fællesskab, trivsel og læringsmiljøet.

Samtidig vil vi følge den nyeste forskning, der kan styrke kommunens inkluderende fællesskaber og læringsmiljøer.

Vi vil følge med i, hvilke indsatser, der virker bedst, så børn og unge oplever at være en del af fællesskabet i dagtilbud, fritid og skoler.

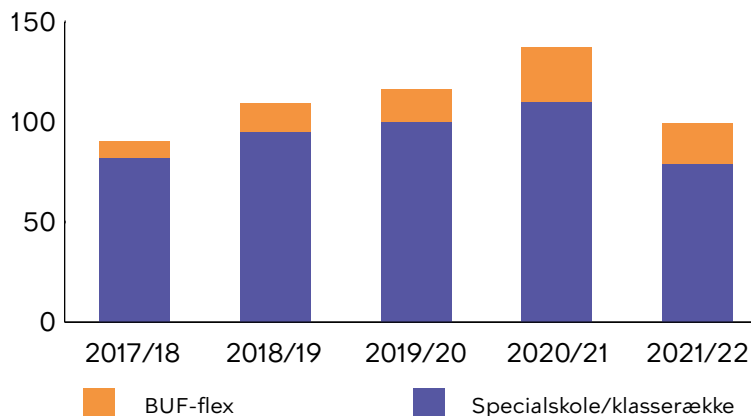
Københavns fællesskaber skal give plads til forskellighed

Andel elever, som modtager specialundervisning

Kilde: KMD-elev og Københavns Kommunes egne registreringer

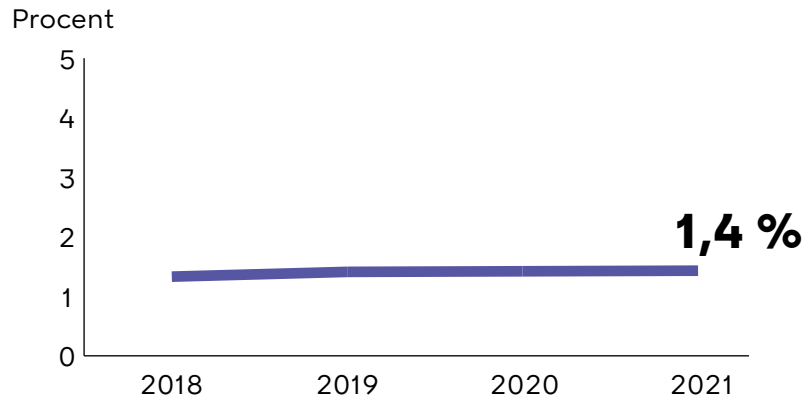
Antal elever, der starter deres skolegang i et specialtilbud (kategori 1 til 3)

Kilde: KMD-elev og Københavns Kommunes egne registreringer

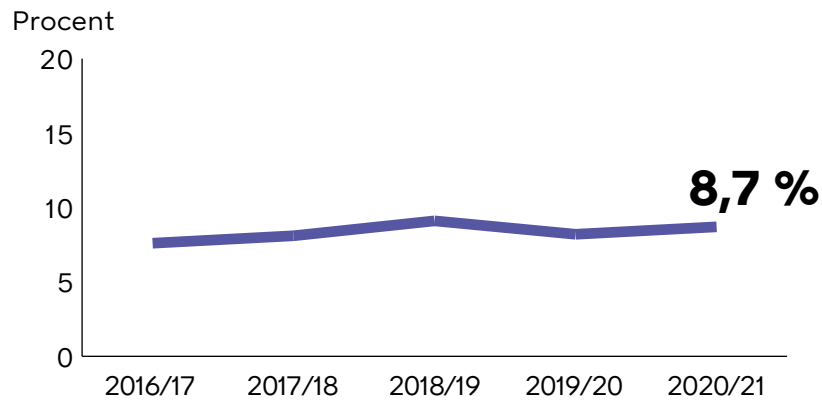

Andel børn i dagtilbud, der modtager specialstøtte

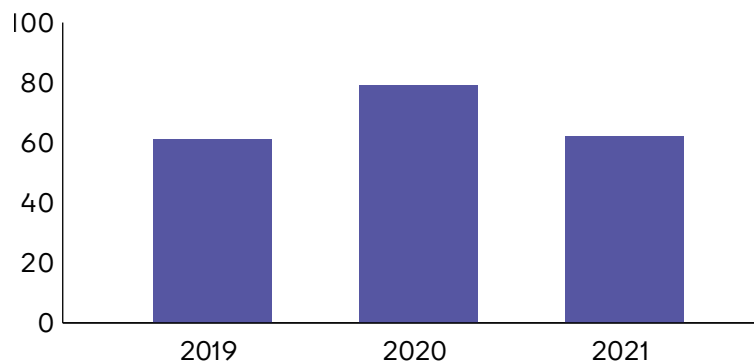
Kilde: KMD-elev og Københavns Kommunes egne registreringer

Andelen af elever, der ikke føler, de hører til på deres skole

Kilde: Den nationale trivselsundersøgelse

Antal elever, som er revisiteret fra segregerede specialtilbud

Kilde: KMD-elev og Københavns Kommunes egne registreringer

Unge anbefalinger til Kommuneplansstrategi 2023/24

"Det er virkelig godt, at vi er blevet indkaldt til det her, og vi har chancen til at byde ind med vores holdninger"

Baggrund for anbefalingerne

I september 2022 bad Københavns Kommunes Center for Byudvikling gruppen af 28 unge, på tværs af byens skoler, om at give input til den kommende kommuneplansstrategi. I en inddragelsesproces på fem heldagsworkshops, faciliteret af Hørt Ungdom, har gruppen sat sig ind i fire aktuelle temaer:

- **Hvordan sikrer vi boliger til alle i København?**
- **Hvordan ser fremtidens rekreative områder ud?**
- **Hvordan er fremtidens trygge København?**
- **Hvordan bliver København en mere bæredygtig storby?**

For hver af temaerne har de unge repræsentanter udformet idéelle fremtidsscenarier for København i 2036. Derudover har de formuleret konkrete anbefalinger fra et børne- og ungeperspektiv til hvordan København skal prioritere løsninger på ovenstående spørgsmål.

Katalogets citater er fra de deltagende ungerepræsentanter.

"For at en by fungerer, så kræver det at man lytter til hver generation. Kommunens job er egentlig bare at planlægge den fremtidige by til de næste generationer. Det er vigtigt at de lytter til de, der skal bo i den fremtidige by."

Foto: Lene Laigaard Andersen

Foto: Lene Laigaard Andersen

Børn og unges generelle anbefalinger

For at skabe plads til flere mennesker i København foreslår vi at...

- Man udvider byen, men ikke ved at bygge i grønne områder, omvendt ved at samarbejde mere med nabokommunerne.
- At man begynder at tænke mere kreativt og bruger eksisterende områder til at åbne op for alternative boformer som husbåde og campingvogne
- At man sørger for at bygge i samme stil som det eksisterende, når man bygger nyt

Læs mere
på side
4-9

I 2036 har fremtidens rekreative områder plads til...

- Plads til aktivitet og leg
- Trygge rammer
- Plads til at mødes og hænge ud
- Plads til natur og biodiversitet

Læs mere
på side
10-16

For at sikre at København er en tryk by i 2036 skal kommunen...

- Skabe flere åbne og indbydende facader
- Sørge for belysning i alle områder inklusiv grønne områder og parkeringskældre
- Lave flere brede stier og fortove
- Gode cykelstier, så det er trygt at cykle

Læs mere
på side
18-22

For at sikre at Kbh er en bæredygtig storby i 2036 skal kommunen...

- Være ambitiøs og holde fast i klimamålsætninger. København skal være CO₂-neutral
- Kun have bæredygtig mobilitet
- Genanvende gamle bygninger og byggematerialer til boliger
- Benytte byens tæthed med tage og facader til at gøre byen mere grøn

Læs mere
på side
23-28

Tema
1

Anbefalinger til

Hvordan sikrer vi **boliger til alle?**

Vores drøm for 2036

Vi drømmer om et København, hvor der er plads til de mange nye borgere i 2036 og hvor der er sammenhæng mellem det nye og det gamle. I den her by er der plads til alle - både mennesker og natur. Der er plads til grønne planter og træer, ikke bare på åbne pladser og gadehjørner, men også på husfacader, altaner og tage. Bygningerne er blevet en del af det grønne.

Der er kommet nye bæredygtige og anderledes bydele til, hvor der enten er bygget videre på gamle bygninger eller materialer fra gamle bygninger er genbrugt i nye byggerier. Når man går rundt i København i 2036 er bygningerne bygget i mange forskellige materialer og ikke bare beton og glatte facader.

Vi drømmer om en by, hvor man udnytter at folk gerne vil bo anderledes, i husbåde, i campingvogne, tinyhouses osv. I stedet for at ulovliggøre at bo på den måde, åbner byen op for at det er muligt og skaber mange flere boligmuligheder for unge og studerende. På den måde udnytter vi byens vand og kanaler og gør byen spændende og anderledes at bo i, samtidig med at de her slags boliger er billigere.

Vi drømmer om en by, som er blevet lidt større, men ikke så meget, for vi er blevet bedre til at bygge både op og ned.

Indkøbscentre, parkeringspladser og andre store bygninger, er flyttet ned under jorden i stedet for at fylde i landskabet. Og selvom vi bygger tættere og højre, så er det ikke New York 2.0 med skyskrabere og grå facader. Men derimod en grøn og levende by.

Når vi udvider byen er det i tæt samarbejde med nabokommunerne og byplanlægningens grænser sættes ikke af kommunale skillelinjer men er meget mere flydende og åbne overfor anderledes løsninger end i dag. I store dele af København er vi faktisk stoppet med at bygge og har i stedet flyttet arbejdspladser ud af byen til nabokommunerne og gjort de nu tomme kontorbygninger midt i byen til kreative bofællesskaber og kollegier til lave priser.

Selvom der er mange flere københavnere end tidligere, er der plads til os alle sammen. Også selvom vi er forskellige. I 2022 var der rigtig mange unge, der havde det dårligt og mange havde angst i København - i 2036 har man arbejdet med folks trivsel og bygget mere beroligende byrum med plads til ro og fordybelse. København er fyldt med åndehuller.

Mvh. ungerepræsentanterne

HØRT
UNGDOM

1: Udvidelse af byen

Vi skal udvide byen, MEN...

- Tænke på tværs af kommunegrænser, så vi kan få en fælles plan
- Udvikle vores grønne områder, så flere steder kan blive grønne
- Det skal også gives plads til anderledes boligformer som campingvogne, tinyhouses og husbåde i byens grønne og blå områder

3: Byggestop

Vi skal ikke stoppe byggeri, så priserne stikker af, MEN...

- Stoppe byggeri i byens grønne områder
- Mindske byggeri inde i byen, men i stedet flytte arbejdspladser ud til nabokommunerne, hvilket gør plads til nye udnyttelsesmuligheder af kontorbygninger til fx boligfællesskaber og kollegier

Anbefalinger til Hvordan sikrer vi boliger til alle?

**Prioritering,
men løsningen
er et sted
imellem**

2: Byg i højden

5

Vi skal bygge i højden, MEN...

- Ikke New York 2.0. højt
- Indtænke indkøbscentre, sportshaller og parkering på nye kreative måder, så det ikke fylder så meget i bybilledet
- Vær kreative i udtryk, former og farver
- Arbejde mere med grønne facader, så byens overflader bliver en del af det grønne

4: Byg tættere

Vi kan nok ikke undgå at bygge tæt, MEN...

- Byg tæt med hensyn til stil og kulturarv ift. bygningerne rundt om

Og ikke så tæt at:

- Vi kan følge med i hinandens liv
- Vi ikke kan trække vejret og føler os klemte
- De grønne i gader og gårde forsvinder

Udvidelse af byen

Tema
1

Anbefalinger til Hvordan sikrer vi boliger til alle?

Hvorfor peger vi på det

- Fordi vi synes at man kan være ret kreativ ift. at udvide byen, uden at bygge i naturen
- Fordi vi gerne vil beholde de grønne områder
- Fordi der stadig skal være luft i byen

Hvordan kan det gøres:

- Vi peger på, at man bør gå i **dialog** med omegnskommunerne om at lave **en fælles strategi** for Hovedstadsområdet
- Vi skal **bruge vandet aktivt** f.eks. bo i husbåde, lave flere kanaler og åer, men uden at bygge yderligere i havet
- Vi skal bruge nogle åbne områder til at bo i campingvogne eller tinyhouses, som kan flyttes og uden at bygge nyt
- Vi skal være kreative med den måde vi bruger pladsen og tænke anderledes, der er også rigtig mange, der gerne vil bo på andre måder, end det er muligt i dag.

“Lige nu synes jeg faktisk at man er lidt dårlig til at samarbejde i de forskellige kommuner. Så det kunne være fedt, hvis man kunne snakke mere sammen, for at gøre noget bedre for København og lave en bedre by for alle og ændre på noget.”

“Det kan være svært at bygge mere i København, fordi det bliver for presset og København bliver til sidst til en kæmpe klods, hvor der ikke er luft og ikke er rart at være. Så derfor kunne det være smart at tænke lidt videre – altså hvad kan man ellers gøre end at bygge på land?”

“Der er også lidt ulemper med at det kommer til at koste lidt mere, men det er det værd, for ellers er der ikke plads til alle dem, der gerne vil bo i byen uden at det blevet for klemt”

“Det er en god måde for København at bygge anderledes end man har gjort indtil nu”

Byg i højden

Tema
1

Anbefalinger til Hvordan sikrer vi boliger til alle?

Hvorfor peger vi på det:

- Fordi vi synes det er en smart måde at få plads til folk i byen
- Fordi vi gerne vil beholde de grønne områder og derfor ikke vil tage plads fra dem
- Der er flere, der kan bo på mindre plads

Hvordan kan det gøres:

- Ved at bygge højere, men **ikke** over det hele, så det bliver New York 2.0
- **Tænk kreativt**, ved at bruge facader og tage til grønne områder og solceller, så byens overflader bliver en del af det grønne
- Man kan også bygge nedad – altså fx bygge flere parkeringspladser under jorden og på den måde flytte de kedelige ting fra overfladen
- Brug **anderledes materialer** end fx beton som også er klimabelastende, så oplevelsen af byen gør, at man kan trække vejret

“Vi kunne fx bygge shoppingcentre i højden i stedet for at de er lange og flade. På den måde kan vi få mere plads, som kan bruges på grønne områder.”

“Vi skal ikke bare bygge højt for at bygge højt. København skulle meget gerne stadig være København.”

“Dem der bor nederst kommer selvfølgelig til at få mindre udsigt end dem, der bor højt oppe, men til gengæld er der flere grønne områder man kan gå ud i, fordi der bliver mere plads til dem.”

“Der vil være planter på altanerne som kan kravle op af bygningerne. Jeg tror der kommer til at være høje bygninger, men de kommer ikke til at være så firkantede, og kedelige. Ikke regnbue farver, men med farver der matcher. Og så vinduer, solceller og planter på alle husene.”

Byggestop

Tema
1

Anbefalinger til Hvordan sikrer vi boliger til alle?

Hvorfor peger vi på det:

- Fordi vi gerne vil beholde de grønne områder
- Og stadig kunne trække vejret
- Fordi vi vil skabe mere plads inde i selve byen

Hvordan kan det gøres:

- Anvend gamle eksisterende bygninger til boliger, i stedet for at rive ned
- Når vi bruger eksisterende bygninger bevarer vi også Københavns kulturarv. På den måde bliver København ved med at være København og stemningen er den samme som i dag
- Indgå i **dialog** med omegns kommunerne om at lave **en fælles strategi** for Hovedstadsområdet
- Udvidelse på vandet, selvom det bliver dyrt

"Det bliver svært, hvis vi forsætter med at bygge, som vi har gjort, for så stor er København altså heller ikke, så jeg tænker, vi må prioritere nu for fremtiden."

"Grunden til at mange vil bo inde i byen er, at de gerne vil bo tæt på deres arbejdsplads, men hvis vi flytter arbejdspladserne ud til nabokommunerne kan det være, at det bliver mere okay at bo uden for byen og så falder boligpriserne inde i byen."

"Hvis vi har en masse ledige kontorbygninger tilbage, så kan vi fx bygge kollegier og bofællesskaber, som rigtig mange unge gerne vil bo i fordi det er hyggeligt og også er billigere."

"Hvis vi gerne vil have flere til at bo i København så er det lidt svært at se, hvordan vi skal stoppe helt med at bygge."

Bygge tættere

Tema
1

Anbefalinger til Hvordan sikrer vi boliger til alle?

Hvorfor peger vi *ikke* på det? Fordi:

- Vi stadig vil kunne trække vejret i byen
- Fordi der er mange unge i dag der har det dårligt og har angst, og hvis man bor alt for tæt så er det ikke godt mentalt for dem, der bor i byen
- Vi gerne vil beholde de grønne områder

Hvordan kan det gøres, hvis det skal gøres:

- Ved at sikre grønt på andre måder f.eks. på facader, tage og altaner
- Ved at sikre at tætheden bliver social bæredygtig på den måde, at man bygger med henblik på at skabe nye fællesskaber, så man kan møde nye mennesker. Det kan f.eks være ved at lave fælleshaver og fællesgårde
- Det er vigtigt, at de nye bygninger som bygges imellem de gamle, holdes i samme stil, så man viser respekt for Københavns kulturarv, og så det ser pænt ud i byrummet

9
"Jeg vil ikke have, at det bliver så tæt, at andre kan se ind gennem vinduet til mit værelse"

"Hvis du interviewer alle københavnere om deres yndlingssteder, vil det være de grønne områder de fremhæver"

"At bo tættere på hinanden er virkelig socialt bæredygtigt, fordi man bor tættere på hinanden og bare kan være sammen på nye måder"

"Man kan føle sig meget klemt inde mentalt, hvis man er et sted, der er meget tæt."

Foto: Camilla Jensen

Tema
2

Anbefalinger til Hvordan ser fremtidens rekreative områder ud?

Vores drøm for 2036

Vi drømmer om en by, hvor der er fede grønne og rekreative områder i hver bydel, så man ikke skal rejse alt for langt for at bruge dem i sin hverdag. I 2036 er Københavns rekreative områder trygge for børn og unge, og der er brede oplyste stier, hvor man tør færdes, når det er mørkt.

Områderne er indbydende og der er plads til alle. I hvert rekreativt område er der både områder for dem, der har brug for ro og fordybelse og for dem, der har brug for at larme og være aktive i større grupper. Man har bygget fede boldbaner til forskellige slags sport og opsat store områder til at hænge ud flere grupper ad gangen. På den måde kan vi være sammen, selv om vi laver helt forskellige ting.

I nogle af de rekreative områder er der opsat mobile ungdomscontainercafeer, hvor man kan hygge sig og endda være med til at drive stedet, hvis man har lyst til det. Nogle gange er der fællesspisning, og andre gange er der spilaftner. Rundt omkring er der bålfade og grill, hvor både unge og familier deles om pladsen til at lave mad under åben himmel.

Områderne har altid mange forskellige grønne elementer, hvor der er plads til biodiversitet og som er afslappende at opholde sig i. Man har plantet træer og lave planter i stedet for buske, så man har godt udsyn og ikke behøver bekymre sig om der gemmer sig nogen bag buskene.

Børn og unge trives på en ny måde i de her områder, fordi man pludselig har fået nye rum i byen til at mødes og være sociale efter skoletid. Statistikkerne viser, at der er færre børn med stress og angst end tidligere i København, fordi byens unge opholder sig mere udenfor i det grønne sammen med andre unge.

Men det er ikke kun børn og unge, der opholder sig her. Områderne er virkelig bygget til alle og både børn og voksne leger på de nye kreative legepladser og aktivitetsbaner, hvor alle aldre kan være med. Det er fedt, fordi man både kan være her med sine venner og sin familie.

Mvh. ungerepræsentanterne

HØRT
UNGDOM

Vores vision

Fremtidens rekreative områder i København skal have trygge rammer, hvor der plads til:

- aktivitet & leg
- natur & biodiversitet og
- at mødes & hænge ud

Tema 2

Anbefalinger til Rekreative områder

Hvorfor prioritere vi det?

"Fordi det er vigtigt man har et sted at hænge ud efter skole, så man ikke bare går hjem og laver intet."

"Fordi det er godt at være social og have steder til at være social"

"Fordi unge mennesker ellers hænger ud på gaderne og det er lidt federe, hvis man kan være inde i et område, hvor man kan lave en masse forskellige ting."

Foto: Camilla Jensen

Foto: Camilla Jensen

Behov 1: Mødes & hænge ud

Hvordan kan det gøres:

- Det skal være **nemt** at komme derhen og ikke ligge alt for langt væk til at man gider mødes i hverdagen. Fx vil vi gerne have et rigtig fedt **rekreativt område i hver bydel**
- Der skal både være **bænke med borde eller hængekøjer** til at hænge ud. Gerne også et sted med halvtag
- Gerne plads til aktivitet på det samme sted. Vi vil gerne **hænge ud omkring hinanden, uden at lave det samme**
- Der skal være plads til **flere grupper ad gangen**
- Man kunne bygge **ungdomsrum** i nogle af parkerne fx en ungdomscontainercafe, plads til fællesspisning o.l.
- Nogle gange i byplanlægning er det midlertidige pladser inden der skal bygges. Vi foreslår **pop-up løsninger i ventetiden**, hvor unge kan hænge ud. Fx popup-cafeer, **køkkenhaver og højbede**

Hvorfor prioriterer vi det?:

"Fordi vi synes der mangler steder til idrætsaktiviteter, hvor man kan gå hen med sine venner"

"Fordi faciliteterne ikke er så gode. Der er mange steder i byen, hvor basketbaner og fodboldnet er hullede og ødelagte"

"Fordi det er godt at kunne mødes udenfor og ikke være indenfor hele tiden. Det er dejligt at kunne spille basket eller fodbold"

"Jeg tror, at hvis der var nogle flere virkelig fede områder og legepladser, så ville folk, både børn og voksne, lege meget mere. Altså vi stoppede med at lege fordi legepladserne var kedelige"

Behov 2: Aktivitet & leg

Hvordan kan det gøres:

- **Opdeling** mellem ro og aktiviteter i områderne, så der er en afdeling til sport, larm, musik og leg og en afdeling til ro og fordybelse
- Der skal være god plads, så man kan lave en masse forskellige ting, gerne flere forskellige slags boldbaner
- Placere bænke omkring, **så vi kan være sammen**, selvom vi ikke laver det samme
- **Større kreativitet**, når man udformer nye legepladser, så man f.eks bygger med andre materialer og tænker helt anderledes end f.eks en gyngesæde og et klatrestativ
- Plads til bålpladser eller grill, hvor man kan lave mad sammen

Hvorfor prioriterer vi det?

"Man kan bygge nok så mange rekreative områder, der er bæredygtige og klimavenlige, men hvis folk føler sig utrygge, så gider man jo ikke at være der. Så tryghed er jo vigtigt for det hele. Man vil ikke bo i en by, som man ikke føler sig tryk i."

"Det er vigtigt at vi føler os trygge i vores fritid, både når man er alene og når man er sammen med andre."

"Man skal kunne have tillid til at man er i trygge hænder, og at man kan gå ud efter klokken 20 uden der sker noget."

"Hvis man gerne vil have at børn og unge mødes og kommer ud, så kræver det at alle, også forældrene, føler sig trygge ved det."

"Som ung har man brug for at møde andre unge og udvikle sig og det er lidt svært at gøre derhjemme. Derfor har vi brug for trygge rammer til at mødes med andre."

Behov 3: Tryghed

Behovet om tryghed uddybes yderligere i tema 3 om tryghed (se side 18)

Hvorfor prioriterer vi det?

"Det her handler jo ligesom om, hvor det er rart at mødes og hvor det er rart at være. Og hvis der er natur og biodiversitet så bliver det automatisk et sted man har lyst til at gå hen og mødes."

"Det er jo ikke hver dag at man kan komme ud i den rigtige natur, når man bor i København. Men det er dejligt at få lidt natur alligevel inde i byen."

"Der er rigtig mange unge, der har det dårligt og har angst, og jeg har hørt at det så er rigtig godt at være ude i noget grønt."

"Selvom man går på gaden, er det rart at der er nogle grønne områder, uanset hvor du er, er det rart der er noget grønt."

"Der skal stadig være grønne områder i byen, og hvis de er mere bæredygtige, er det også federe at hænge ud i."

Behov 4: Natur & biodiversitet

Hvordan kan det gøres:

- Det grønne er gennemgående for vores forestillinger om byen i 2036. Vi forestiller os at der er meget **mere grønt overalt i byen** og at det grønne tænkes ind på helt nye måder, så det også bliver en del af bygningers **facader og overflader**
- Forskelligartet natur og planter til **større biodiversitet** i byen. De rekreative områder skal være med til at gøre København mere bæredygtig
- Man kunne lave nogle **små oaser**, med vand og planter, hvor man kunne få en stille og rolig naturoplevelse
- Der kan skabes fælles grønne arealer og **fælleshaver** på tage, så man udnytter byens mange overflader. Det vil også skabe plads til **nye fællesskaber**

Hvor langt er I villige til at tage for at komme til det idéelle rekreative område?

Der er bred enighed om, at et fedt rekreativt område er værd at rejse for.

Dog højst...

Maks 1 skift med offentlig transport

Maks 15 minutters transport, hvis det skal bruges i hverdagen

Mellem 20 og 30 minutter i offentlig transport

Det idéelle område ligger indenfor den enkelte bydel

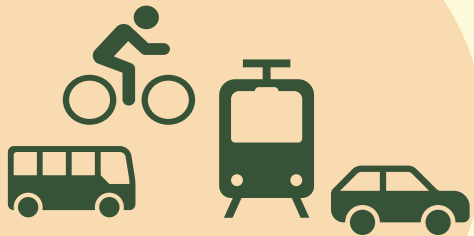
20 minutter på cykel eller gåben

Hvilke temaer mener unge er vigtigst i kommuneplansstrategien?

Under første inddragelsesworkshop fik de 26 elever stillet spørgsmålet:

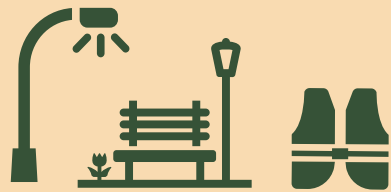
Hvilket af fire temaer er det vigtigst, at København gør noget ved frem mod år 2036?

Mobilitet

1 stemme

Tryghed

13 stemmer

Kulturarv

3 stemmer

Bæredygtighed

9 stemmer

Afstemningen pegede på to temaer, som gruppen fandt særligt vigtige at handle på. Derfor ses gruppens anbefalinger til både **et trygt København** og **København som bæredygtig storby** på de følgende sider.

Tema
3

Anbefalinger til Hvordan ser fremtidens trygge København ud?

Vores drøm for 2036

Vi drømmer om et København, hvor der er trygt og rart for børn og unge at opholde sig. Vi forestiller os en by, hvor vi ikke længere skal være nervøse, når vi bevæger os rundt i København.

Vi drømmer om et København, hvor alle bydele er fulde af liv med åbne og belyste facader, så man altid har et sted at gå ind og man aldrig føler sig alene. I den her by er der steder, hvor man trygt kan hænge ud om aftenen i alle bydele.

Vi drømmer generelt om bredere fortove og stier, så man ikke behøver gå så tæt forbi mennesker, man ikke kender. Den idéelle gade er et sted, hvor cykelstier og gader er bygget sådan, at man kan se hvad der sker – og vi ikke kommer til at dreje om hjørner til smalle og mørke gader.

Vi drømmer om steder, der er lavet særligt til os, og særligt til andre. Så vi ikke gør hinanden utrygge ved den måde, vi er på.

Vi drømmer om et København, med pladser, parker, rum, gårde, hvor der er grønt og rart – hvor der ikke er lave buske og andre lave ting, men træer, så man kan se, hvad der sker og ikke føler sig overvåget.

I den her by er der planter og grønne facader, fordi de giver en god følelse og skaber rare uderum i byen.

Det er et København, hvor der er belysning på alle gader og i alle parker. Vi drømmer om lys, der virker ved sportshaller, udendørsbaner og i parkeringskældre. Hvor der er lys og skilte, selv når vi kommer til at dreje om et hjørne, et sted vi ikke kender.

Vi drømmer om bænke, baner og andre aktiviteter, hvor folk har lyst til at komme og være, så der er liv i byens rum og man aldrig føler sig alene.

Også når det er vores helt almindelige liv, der leves.

Mvh. ungerepræsentanterne

HØRT
UNGDOM

Hvad er et trygt byrum for os?

ÅBENT BYRUM

Så man kan se langt og have overblik over hvad der sker

BREDE FORTOV & STIER

Så man ikke skal bevæge sig så tæt forbi andre

LIV I GADEN & OPHOLDS- STEDER

Så man aldrig føler sig alene

ET TRYGT BYRUM SKAL HAVE...

LEVENDE FACADER

Belyste facader med åbne døre, hvor man kan gå ind, hvis man bliver utryg

LYS

Så man kan se, lige meget hvilket område man befinder sig i

GRØNT

Grønne byrum er rare byrum

Hvorfor peger vi på tryghed som tema?

"Hvis ikke vi er trygge, så begrænses vores handlemuligheder – og muligheden for at være sig selv."

"Fordi det bidrager jo til, at unge og børn er mere ude, hvis de er trygge. Og når man er sammen med sine venner bliver man gladere, så jeg tror man vil få en gladere befolkning."

*"Der er rart, når jeg kan være sammen med både nogen jeg kender og ikke kender – og et sted hvor **der ikke er ubehagelige mennesker.**"*

"Fordi jeg vil have byrum, hvor der er så lyst, at selv når det er mørkt, så har man lyst til at gå alene. Og så kan man se hvad der sker."

*"**En levende facade** med små butikker og steder hvor man kan gå ind også om aftenen, gør at man ved der er nogen."*

Hvordan skaber vi mere tryghed i byen?

- **Ved at tænke kreativt**, ved f.eks. at skabe muligheder for flere pop-up cafeer, butikker og lignende, **så facaderne ikke er døde og lukkede**
- Der skal være åbne cafeer og mødesteder i alle områder, hvor man kan gå ind og **føle sig tryk om aftenen**
- **Parkeringskældre** kan måske føles tryggere, hvis man åbner op for at lave lovlig streetart, med fx selvlysende maling, så man både kan se mere og så rummet føles mere **indbydende i stedet for bare at være mørkt**
- Ved at sørge for at der er **belysning overalt**. Lys, der faktisk virker – også i parkeringskældre, skoler og sportsanlæg. Det lys, der sættes op i gaden og på facader skal **køre på solenergi** og være bæredygtigt
- **Cykelstier** på alle veje, **så det er trygt at cykle**
- Man kan skabe mere plads i grønne områder f.eks ved at lave **bredere stier**, så man ikke skal gå så tæt forbi andre. Det samme gælder fortov rundt omkring i byen

Hvordan skaber vi mere tryghed i byen?

Foto: Camilla Jensen

- Det er dejligt at der er grønt, men måske man kunne plante **træer i stedet for buske**, for så har man bedre udsyn og er ikke bange for om der er nogen bag buskene
- Man skal skabe områder, hvor der er plads til alle, men samtidig undgå at der samler sig alt for mange **fulde mennesker**, der er ubehagelige
- Der skal være **træer og natur**, som bygger en rar ramme rundt om stedet og så man ikke hører trafikken så meget og føler sig afskærmet uden at være spæret inde
- At bruge **anderledes materialer**, så bygningerne er lysere og ikke så dystre. Det kan også være vægmalingen, der er valgt i lysere farver

Anbefalinger til

Hvordan bliver København en mere bæredygtig storby?

Vores drøm for 2036

Vi drømmer om et grønt og bæredygtigt København, der går forrest i den grønne omstilling og sætter ambitiøse mål for vores fremtid. I den her fremtid føles det trygt at være ungt menneske, fordi de voksne tager ansvar for vores fremtid. Og handler på de forslag som børn og unge byder ind med.

Vi forestiller os en by hvor det er blevet normalt at tage det bæredygtige valg, lige meget om man tager transport, køber ind, går i skole eller arbejder. Det er fordi det både er blevet billigt og nemt, at være en bæredygtig borger.

Når man bevæger sig i byen er der mange forskellige muligheder for at tage bæredygtig transport. Der er mange flere cykelstier og de er brede, så der er plads til de mange flere cyklister der er kommet i København.

Der er tog og metrostationer i alle byens områder og det er nemt at skifte fra det ene til det andet transportmiddel. Inde i byen kører der kun el-biler, så forureningen er sænket voldsomt. Desuden er der meget mindre larm i byen og det har sænket stressniveauet meget. De fleste biler man ser i byen er delebiler og det er både nemt og hurtigt at bruge dem.

Man er begyndt at tænke ud ad boksen og helt nye ting er blevet muligt indenfor byudvikling.

Hvordan kan væksten i byen gøres bæredygtig?

Der er blevet lavet en strategi for at tage aktivt stilling til eksisterende bygninger – og hvordan de kan bruges og genbruges – så det nye og gamle flettes ind i hinanden på kreative måder.

Mvh. ungerepræsentanterne

**Tema
4**

**Anbefalinger til
Hvordan bliver København en
mere bæredygtig storby?**

Vision for København som bæredygtig storby

I det fremtidige bæredygtige København skal byen, fra et ungeperspektiv...

- Være **ambitiøs** og **holde fast i klimamålsætninger**. København skal være CO₂-neutral.
- Kun have **bæredygtig mobilitet**
- **Genanvende** gamle bygninger og byggematerialer til boliger
- **Benytte byens tæthed** med tage og facader til at gøre byen **mere grøn**

Tema
4

Anbefalinger til bæredygtig storby

Hvorfor peger vi på det?

"Det skal være en selvfølge at forandre byen for klimaet og fremtiden. Hvorfor skal man diskutere om det er vigtigt? Selvfølgelig er det det. De tænker for meget på penge og vælgere, men det er lige meget, for det er jo vores fremtid."

"Kommunen skal gøre alt, hvad de kan for at opnå de mål de sætter og gøre det til en større prioritet. Det vil give håb. Det giver os mistillid, når man udsætter vigtige mål som CO₂-neutral i 2025."

"Når de siger, at de vil gøre noget, så tror man jo virkelig på det. Og når de så udskyder, så får man mistillid. Vi stoler mere på dem, hvis de viser de holder fast"

"Man skal ikke give falske forhåbninger. Det er vigtigt at kommunen sætter realistiske mål."

"Det er os der skal overtage planeten og det vil ikke være så godt, hvis ikke den virker."

Målsætning 1: Vær ambitiøs og hold fast

Hvordan kan det gøres?

- Vær ambitiøse. Det giver os unge håb for fremtiden og tillid til jer. Hvis man ikke er ambitiøs ifl. det man gerne vil opnå, kommer det ikke til at ske
- Hold fast eller lav realistisk udskydning i målet om København CO₂-neutralt
- Udvikl og planlæg byen med de bedste levevilkår for fremtidens generationer som sigte, frem for penge og stemmer.
- Lyt til os unge og viderebring vores idéer

Hvorfor peger vi på det?

“Vi synes at det skal gøres mere trygt og behageligt at tage metroen, særligt i myldretiden, da der er mange der vælger at tage bilen fordi de ikke kan overskue myldretiden om morgenen og eftermiddagen.”

“Vigtigt at der er forskellige muligheder - f.eks. til sport og fritid - i sit lokalområde, så det ligger så tæt på, at man kan cykle eller tage offentlig transport.”

Målsætning 2: Kun bæredygtig mobilitet

Hvordan kan det gøres?

- **Der må kun være bæredygtige køretøjer**, dvs. kun el-biler i byen og alle busser skal køre på el, så vi sænker CO₂-udslip og mindsker luftforurening i byen
- **Udvide metroen**, så den åbner flere steder, så det er lettere at komme rundt. Flere stoppesteder – også i de mindre områder, så flere får gavn af det
- Skabe **bredere cykelstier**, så folk bedre og mere behageligt kan cykle. Og lav cykelstier steder, hvor der i dag ikke er nogen
- Bedre **delebilsmuligheder** flere steder i byen, så alle kan bruge det på en nem måde

**Tema
4**
**Anbefalinger til
bæredygtig storby**
Hvorfor peger vi på det?

"Der er jo så mega mange flotte bygninger i København, som sagtens kan bruges stadig, selvom de er gamle. Det ville være federe, hvis man var bedre til at genbruge de gamle I stedet for bare at bygge nyt, nyt, nyt. Så viser man også respekt for København."

"Jeg synes også det er meget vigtigt, det her med at vedligeholde de gamle ting, fordi det er ligesom det der er København. Altså i sidste ende er det det rejsebureauer osv. sælger København på. Det er jo derfor København er smuk"

Målsætning 3: Genanvendende bygninger og materialer

Hvordan kan det gøres?

- **Brug bedre og holdbare materialer**, så det kan holde og vi ikke skal bygge om foreløbig igen
- **Renovér gamle bygninger**, så de ikke skal rives ned. Flere gamle bygninger kan genbruges i stedet for at rive det ned. F.eks. kan gamle bygninger bygges til lejligheder eller kollegier
- **Genbrugsmaterialer** fra gamle bygninger kan bruges til at bygge nye boliger

Tema

4

Anbefalinger til bæredygtig storby

Hvorfor peger vi på det?

“Det skal være mere grønt, men ikke kun parker uden noget andet – der skal være grønt mange steder.”

“Vi synes det er meget vigtigt at bevare de intime gårde i lejlighedskarreeer, da der er plads til grønt og der er trygt og rart at være.”

“Hvis vi skal bygge tættere, vil det være smart at bygge grønne områder på tage af lejligheder, så der bliver en grøn by oppe, så vi udnytter pladsen til at bygge boliger.”

Målsætning 4: Forgrønne den tætte by

Hvordan kan det gøres?

- **Udnytte tage på flere bygninger** som mulighed for solceller, grønne områder og aktiviteter, så vi udnytter pladsen bedst muligt i byen
- **Byg nedad** med aktivitetssteder under byen, så der er et sted at være når det regner og så man **udnytter pladsen** under jorden til mere kedelige ting, som parkeringskældre og shoppingcentre og dermed gør plads til grønne områder andre steder
- Man kan **hænge planter på facader** og mellem bygninger, så byen får et grønnere udtryk og føles mindre tæt

Inddragelsesprocessen

Hørt Ungdom i Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsforvaltning tilrettelagde et fagligt funderet inddragelsesforløb for de 28 elever fra seks skolars 7. og 8. klasser.

Workshop 1 – Intro til kommuneplansstrategi: Opgaven blev stillet af Københavns Kommunes Center for Byplanlægning. Derudover fik eleverne faglig formidling om kommunens områder og kommuneplansstrategi.

Workshop 2 – Boliger til alle: Eleverne satte sig ind i Københavns dilemma med befolkningstilvækst samt diskuterede løsningsmuligheder dertil.

Workshop 3 – Rekreative områder: På felttur på Vesterbro arbejdede eleverne med at pege på hvad rekreative områder skal kunne for ungdommen.

Workshop 4 – Tryghed og bæredygtig storby: Gruppen arbejdede denne dag med selvvalgte temaer og dykkede ned i hvad KBH skal prioritere, når det gælder fremtidens trygge og bæredygtige storby.

Workshop 5 – Præsentation og overlevering: Som afslutning præsenterer gruppen deres anbefalinger til kommunes medarbejdere fra Center for Byplanlægning og indleder dialog.

Åbent Rådhus – Overlevering til byens politikere: I November 2022 afholder kommunen Åbent Rådhus for alle borgere ifm. den indledende borgerinddragelse i kommuneplansstrategien. Her overbringer unge-repræsentanterne deres anbefalinger til overborgmester, Sophie Hæstorp Andersen.

Foto: Lene Laigaard Andersen

"Det betyder noget og det er vigtigt at vi unge får en stemme i det, der skal ske. Så er der flere fra vores generation, der bliver hørt."

"Vi har tænkt sådan lidt på alle aldersgrupper, så vores ting kan bruges på flere måder – så vi har forsøgt på at tænke videre – på de måder vi gør det nu"

"Det er vores København og bare fordi vi ikke må stemme, så betyder det ikke, at vi ikke må være med til at forandre fremtiden, for det er vores fremtid, det er vores by."

Tak fordi I lytter til vores anbefalinger

Med venlig hilsen
Ungerepræsentanterne

- Clara Piculell Barfoed
- Noah Fræmohs
- Effie Sophia Vejlø
- Saccin Ezra Nielson
- Linnea Andreassen
- Dagmar Worm
- Rayan Norrbohm
- Emilie Heuser Nielsen
- Sif Alde Slot Simonsen
- Emirhan Oruc
- Zakaria Abdifatah Aden Farah
- Sara Trisic
- Abbas Kaliet
- Romana Islam Tisha
- Youssef Mai
- Axel Thor Gunnarsson
- Celina Victoria Ilkjær-Stærkær
- Freja Tahia Petersen
- Sabrina Abdirisak Abdikad Omar
- Vilia Hovgaard Lönnquist
- Liva B. S-Nielsen
- Nur Ahmed Ali Nurressein
- Rania Laajab
- Mathilde J. Jørgensen
- Clara Kyhn Bartholdy
- Isabella Victoria Lloren Bourraux
- Aisha Safi
- Lili Malou Sørensen-Rolls

Hørt Ungdom

Er en indsats under "Bæredygtig Generation", der er placeret i Afdeling for Bæredygtig Udvikling i Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsforvaltning.

For nærmere info – kontakt: BG@kk.dk eller ring på 30912998